

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-14-R

Datum: 23. novembar 2006.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VIJEĆEM

U sastavu:
sudija Fausto Pocar, predsjedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Liu Daqun
sudija Andrésia Vaz
sudija Wolfgang Schomburg

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 23. novembra 2006.

TUŽILAC

protiv

TIHOMIRA BLAŠKIĆA

Javna redigovana verzija

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽIOCA ZA PREISPITIVANJE ILI PONOVRNO
RAZMATRANJE**

Tužilaštvo:

gđa Carla Del Ponte

Obrana:

g. Anto Nobilo
g. Russell Hayman
g. Hoyt Sze

Prijevod

1. Žalbeno vijeće Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Međunarodni sud) rješava po povjerljivom "Zahtjevu za preispitivanje ili ponovno razmatranje" koji je 29. jula 2005. podnijelo tužilaštvo i kojem je 10. jula 2006. priložen "*Corrigendum* tužiočevog 'Zahtjeva za preispitivanje ili ponovno razmatranje'", a 7. augusta 2006. "Daljnji *corrigendum* 'Zahtjeva tužilaštva za preispitivanje ili ponovno razmatranje'" (dalje u tekstu, zajedno: Zahtjev).¹

I. KONTEKST

2. Dana 3. marta 2000., Pretresno vijeće I je donijelo presudu protiv Tihomira Blaškića (dalje u tekstu: Blaškić) kojom ga je proglasilo krivim za više zločina protiv čovječnosti, kršenja zakona ili običaja ratovanja i teških povreda Ženevskih konvencija iz 1949.² Pretresno vijeće je utvrdilo da Blaškić za navedena krivična djela snosi i ličnu i komandnu odgovornost na osnovu članova 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda i izreklo mu je kaznu zatvora u trajanju od 45 godina.³ Izrečene osude i kazna vezani su za zločine koji su počinjeni u periodu od 1. maja 1992. do 31. januara 1994. u više gradova i sela na području opština Vitez, Busovača i Kiseljak u Lašvanskoj dolini u Srednjoj Bosni tokom sukoba između Hrvatskog vijeća obrane (dalje u tekstu: HVO) i Armije Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: ABiH). Blaškić je bio zapovjednik oružanih snaga HVO-a u Srednjoj Bosni u vrijeme kada su počinjeni dotični zločini. Pretresno vijeće je, između ostalog, zaključilo da je on naredio napad na selo Ahmiće sa sviješću da će zločini biti počinjeni i da je takođe odgovoran za zločine počinjene u selu Grbavica.⁴

3. Blaškić je svoju Najavu žalbe podnio 17. marta 2000. Dana 29. jula 2004., nakon uvrštavanja u spis i razmatranja znatnog dijela novih dokaza koji nisu bili dostupni na suđenju,⁵ Žalbeno vijeće je donijelo svoju presudu kojom je ukinulo više osuda izrečenih

¹ Javna redigovana verzija Zahtjeva zavedena je 10. jula 2006.

² *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-T, Presuda, donesena 3. marta 2000. i zavedena 20. aprila 2000. (dalje u tekstu: Prvostepena presuda), str. 267-269.

³ *Id.*, str. 267, 269-270.

⁴ *Id.*, par. 437-438, 495.

⁵ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Nalog o rasporedu, 31. oktobar 2002.; Odluka o dokazima, 31. oktobar 2003. (dalje u tekstu: Odluka od 31. oktobra 2003); i Odluka o dodatnim dokazima, koja je donesena na povjerljivoj osnovi 31. oktobra 2003. *Vidi takođe Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Presuda, 29. jula 2004. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda), par. 32.

Prijevod

Blaškiću, uključujući osude vezane za njegovu odgovornost za zločine počinjene u Ahmićima i Grbavici.⁶ Uslijed toga, kazna izrečena Blaškiću smanjena je na devet godina zatvora. Neposredno nakon donošenja Drugostepene presude, Blaškić je, pošto se u pritvoru nalazio od 1. aprila 1996.,⁷ podnio zahtjev za prijevremeno puštanje na slobodu, koji je predsjednik Međunarodnog suda istog dana odobrio, pri čemu je njegova odluka stupila na snagu 2. augusta 2004.⁸

4. Tužilaštvo je nakon toga podnijelo Zahtjev na osnovu člana 26 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) i pravila 119 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik). Tužilaštvo tvrdi da bi, u svjetlu šest novih činjenica koje je ono otkrilo, Žalbeno vijeće trebalo preispitati odluku u Drugostepenoj presudi kojom je ukinut zaključak Pretresnog vijeća da je Blaškić odgovoran za naređivanje zločina u selu Ahmićima 16. aprila 1993.⁹ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da bi Žalbeno vijeće trebalo preispitati odluku koju je donijelo u žalbenom postupku da odbije uvrštavanje u spis iskaza svjedoka AT na suđenju u predmetu *Kordić i Čerkez*¹⁰ kao materijal u postupku pobijanja dokaza u vezi s događajima u Ahmićima.¹¹ Na kraju, tužilaštvo tvrdi da bi Žalbeno vijeće trebalo preispitati svoj zaključak u Drugostepenoj presudi kojim je poništilo zaključak Pretresnog vijeća da je Blaškić odgovoran za zločine počinjene u selu Grbavica.¹² Alternativno, tužilaštvo traži da Žalbeno vijeće primijeni inherentnu ovlast da ponovno razmotri svoj zaključak iz Drugostepene presude prema kom Blaškić ne snosi krivičnu odgovornost za naređivanje zločina počinjenih u Ahmićima.¹³

⁶ Drugostepena presuda, str. 257 i 258.

⁷ *Id.*, str. 258. *Vidi takođe Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Zahtjev za prijevremeno puštanje iz pritvora, 29. juli 2004.

⁸ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Nalog predsjednika po molbi za prijevremeno puštanje na slobodu Tihomira Blaškića", 29. juli 2004.

⁹ Zahtjev, par. 11-111.

¹⁰ *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-T, Presuda, 26. februar 2001. (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Kordić i Čerkez*).

¹¹ Zahtjev, par. 132-144. Tokom žalbenog postupka, Blaškić je podnio četiri Zahtjeva na osnovu pravila 115 Pravilnika a tužilaštvo je dostavilo materijal u postupku pobijanja dokaza. Kao materijal u postupku pobijanja podnesen je i iskaz koji je svjedok AT dao na suđenju u predmetu *Kordić i Čerkez*. Taj iskaz bavi se dejstvima HVO-a u opštini Vitez 16. aprila 1993., napadom HVO-a na selo Ahmiće i Blaškićevom ulogom u tim događajima. Dana 31. oktobra 2003., Žalbeno vijeće je donijelo jednu povjerljivu i jednu javnu odluku u vezi s predmetnim dokazima odlučujući koje će dodatne dokaze i materijale u postupku pobijanja prihvatiti, pri čemu je prihvatanje iskaza svjedoka AT odbijeno u javnoj odluci. *Vidi* Odluku od 31. oktobra 2003.

¹² Zahtjev, par. 112-131.

¹³ *Id.*, par. 145-190.

Prijevod

5. Dana 10. novembra 2005., Blaškićev branilac (dalje u tekstu: odbrana) dostavio je povjerljivi "Odgovor na zahtjev tužilaštva za preispitivanje ili ponovno razmatranje" (dalje u tekstu: Odgovor).¹⁴ Odbrana u Odgovoru tvrdi da ni preispitivanje ni ponovno razmatranje bilo kog dijela Drugostepene presude u predmetu *Blaškić* ne bi bilo primjereno pošto tužilaštvo nije zadovoljilo pravne kriterije za preispitivanje i ponovno razmatranje.¹⁵ "Replika tužilaštva na 'Odgovor na zahtjev tužilaštva za preispitivanje ili ponovno razmatranje' koji je dostavila odbrana" zavedena je na povjerljivoj osnovi 25. novembra 2005.¹⁶ Dana 1. februara 2006., sudija u postupku koji prethodi postupku preispitivanja donio je "Odluku o ograničenjima broja riječi u postupku preispitivanja" (dalje u tekstu: Odluka o ograničenjima broja riječi), kojom je tužilaštvu naloženo da povuče svoju repliku od 15.741 riječi i ponovno dostavi revidiranu Repliku koja neće sadržati više od 9.000 riječi.¹⁷ Dana 13. februara 2006. zavedena je na povjerljivoj osnovi "Revidirana replika tužilaštva na 'Odgovor na zahtjev tužilaštva za preispitivanje ili ponovno razmatranje' koji je dostavila odbrana", a 25. maja 2006., tužilaštvo je dostavilo "*Corrigendum* Revidirane replike tužilaštva" (dalje u tekstu, zajedno: Replika).¹⁸

II. ZAHTJEV ZA PREISPITIVANJE

A. Mjerodavno pravo

6. Žalbeno vijeće podsjeća da, na osnovu člana 26 Statuta:

[k]ad se otkrije nova činjenica koja nije bila poznata u vrijeme postupka pred pretresnim vijećima ili žalbenim vijećem a koja je mogla biti odlučujući faktor prilikom donošenja odluke, osuđenik ili tužilac mogu Međunarodnom sudu podnijeti prijedlog za preispitivanje presude.

Pravilo 119(A), koje uređuje podnošenje zahtjeva strana za preispitivanje presuda, u relevantnom dijelu, propisuje sljedeće:

¹⁴ Javna redigovana verzija Odgovora zavedena je 21. septembra 2006.

¹⁵ Odgovor, par. 1-3.

¹⁶ Dana 26. oktobra 2005., sudija u postupku koji prethodi preispitivanju odobrio je zahtjev odbrane za produženje roka za dostavljanje odgovora, *vidi Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14, Odluka po molbi za produženje roka i zahtjevu za produženje roka, 26. oktobar 2005. Odbrani je naloženo da svoj odgovor dostavi u roku od 15 dana od zavođenja te odluke. Odbrana je zatim zatražila još jedno produženje roka, ali je taj zahtjev odbio sudija u postupku koji prethodi preispitivanju, *vidi Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-R, Odluka po zahtjevu za produženje roka, 9. novembar 2005.

¹⁷ Odluka o ograničenjima broja riječi, str. 6.

¹⁸ Javna i redigovana verzija Replike zavedena je 4. septembra 2006.

Prijevod

[u] slučaju da se otkrije nova činjenica koja nije bila poznata strani koja podnosi zahtjev u vrijeme postupka pred pretresnim vijećem ili Žalbenim vijećem i koja ni uz dužnu revnost nije mogla biti otkrivena, odbrana ili, u roku od godinu dana poslije izricanja pravomoćne presude, tužilac, mogu tom vijeću podnijeti zahtjev za preispitivanje presude.
[...]

Pravilo 120 predviđa, prilikom preliminarnog razmatranja zahtjeva neke strane za preispitivanje na osnovu pravila 119(A), da će "[a]ko se većina sudija vijeća konstituisanog po pravilu 119 slaže da je nova činjenica, da je bila dokazana, mogla biti odlučujući faktor prilikom donošenja odluke, vijeće [...] preispitati presudu i, nakon što saslušala strane, izreći novu presudu".

7. Kombinovani učinak člana 26 Statuta i pravila 119 i 120 Pravilnika je takav da strana koja traži preispitivanje presude, da bi uvjerala vijeće u opravdanost tog zahtjeva, mora najprije ispuniti sljedeće kumulativne kriterije:¹⁹

- a) da postoji neka nova činjenica;
- b) da ta nova činjenica u ranijem postupku nije bila poznata strani koja podnosi zahtjev;
- c) da neotkrivanje nove činjenice nije posljedica nedostatka dužne revnosti strane koja podnosi zahtjev; i
- d) da je ta nova činjenica mogla predstavljati odlučujući faktor prilikom donošenja prvobitne odluke.

8. U "sasvim izuzetnim okolnostima", preispitivanje može biti dopušteno čak i ako je nova činjenica bila poznata strani koja podnosi zahtjev, ili ju je ta strana uz primjenu dužne revnosti mogla otkriti.²⁰ U tom slučaju, ukoliko se vijeću pokaže "postojanje nove činjenice koja je mogla odigrati odlučujuću ulogu prilikom donošenja prvobitne odluke [...]", ono može

¹⁹ Vidi *Tužilac protiv Josipovića*, predmet br. IT-95-16-R2, Odluka po zahtjevu za reviziju, 7. mart 2003., par. 12 (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Josipović*). Vidi takođe *Niyitegeka protiv tužioca*, predmet br. ICTR-96-14-R, Odluka po zahtjevu za preispitivanje, 30. juni 2006. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Niyitegeka*), par. 6-7; *Tužilac protiv Žigića*, predmet br. IT-98-30/1-R.2, Odluka po zahtjevu Zorana Žigića za preispitivanje na osnovu pravila 119, 25. august 2006., par. 8; *Tužilac protiv Radića*, predmet br. IT-98-30/1-R.1, Odluka po zahtjevu odbrane za preispitivanje, 31. oktobar 2006. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Radić*), par. 10.

²⁰ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Josipović*, par. 13, gdje se citira *Barayagwiza protiv tužioca*, predmet br. ICTR-97-19-AR72, Odluka po zahtjevu tužioca za preispitivanje ili ponovno razmatranje, 31. mart 2000. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza*), par. 15; Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Niyigeteke*, par. 7; Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Radić*, par. 11.

Prijevod

zaključiti da je potrebno da preispita svoju presudu zbog toga što je uticaj nove činjenica na donošenje odluke takav da bi njeno zanemarivanje dovelo do neostvarenja pravde.²¹

9. Prije nego što razmotri svaku od šest "novih činjenica" koje je navelo tužilaštvo kako bi utvrdilo da li one ispunjavaju gorenavedene kriterije za preispitivanje na osnovu pravila 119, Žalbeno vijeće će razmotriti dva preliminarne pitanja pokrenuta u podnescima strana u vezi s mjerodavnim pravom u postupku preispitivanja.

1. Utvrđivanje "nove činjenice"

10. Prvo pitanje koje Žalbeno vijeće treba riješiti tiče se odgovarajućih pravnih kriterija za utvrđivanje da li je neka činjenica "nova" u skladu s praksom Međunarodnog suda. Tužilaštvo, pozivajući se na Odluku u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza*, tvrdi da prilikom odlučivanja da li je neka činjenica "nova", pitanje koje treba riješiti nije da li je u prvobitnom postupku razmatrano ili osporavano neko "šire faktičko pitanje" nego da li je "o toj konkretnoj činjenici rješavalo vijeće koje je donijelo dotičnu odluku".²² Stoga, iako je prvo Žalbeno vijeće u predmetu *Barayagwiza* rješavalo neka šira pitanja, odnosno spremnost Kameruna da preda Barayagwizu Međunarodnom sudu i razloge za odgodu dovođenja Barayagwize radi prvog stupanja pred Međunarodni sud, konkretne činjenice u vezi s ovim pitanjima nisu uzete u obzir, zbog čega se smatraju "novim" u postupku preispitivanja. Na primjer, dokazi koji pokazuju da Kamerun nije bio spreman da provede u djelo Barayagwizino dovođenje zbog izbora i dokaze koji pokazuju da je odbrana pristala na odgodu prvog stupanja pred Sud, smatrani su novim činjenicama.²³

11. Odbrana u Odgovoru tvrdi da je tužilaštvo pogrešno protumačilo zaključak u predmetu *Barayagwiza* u vezi sa značenjem nove činjenice. Po mišljenju odbrane, osnova za utvrđivanje nove činjenice u toj odluci bila je to da predmetna činjenica nije bila predmet rasprave u prvobitnom postupku i to predstavlja jedini primjereni kriterij. Stoga, Žalbeno vijeće je u Odluci u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza* zaključilo da, budući da u predmetnoj

²¹ *Tužilac protiv Tadića*, predmet br. IT-94-1-R, Odluka po zahtjevu za reviziju, 30. juli 2002. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Tadić*), par. 26, 27 (naglasak dodat).

²² Zahtjev, par. 10.

Prijevod

odluci nije razmatrano da li je Kamerun spreman da omogući dovođenje Barayagwize, činjenica da nije bio spreman predstavlja novu činjenicu.²⁴ Odbrana dalje tvrdi da distinkcija koju navodi tužilaštvo između "širih činjenica" i "konkretnih činjenica" nije potkrijepljena nijednim pravnim izvorom iz prakse Međunarodnog suda i predstavlja samo sredstvo za zaobilaženje pravilnih kriterija. Odbrana tvrdi da bi primjena ove distinkcije na utvrđivanje da li je neka činjenica nova dovela do masovnog podnošenja zahtjeva na osnovu pravila 119.²⁵

12. Tužilaštvo u replici tvrdi da odbrana nije uočila odgovarajuću poentu. Ključ za definisanje "nove činjenice" prilikom preispitivanja leži u definisanju činjenice o kojoj je raspravljano u ranijem postupku.²⁶ Tužilaštvo napominje da je u prvom postupku u predmetu *Barayagwiza* prije žalbenog pretresa izdat nalog o rasporedu kojim se strane pozivaju da predoče Žalbenom vijeću svu relevantnu dokumentaciju kako bi objasnile, između ostalog, razloge eventualnih odgoda postupka od podnošenja zahtjeva za dovođenje i stvarnog dovođenja Barayagwize na Međunarodni sud. Stoga, šire pitanje razloga za odgodu Žalbeno vijeće je razmotrilo prije postupka preispitivanja. Međutim, Vijeće je u postupku preispitivanja zaključilo da novi dokazi o konkretnim pitanjima, kao što je nespremnost Kameruna da prije 24. oktobra 1997. sprovede odluku o Barayagwizinom dovođenju, predstavljaju nove činjenice iako se tiču šireg pitanja odgode, o kojem je ranije raspravljano.²⁷

13. Tužilaštvo dalje tvrdi da ranije odluke Žalbenog vijeća u postupcima preispitivanja "jednoobrazno podržavaju usredotočenost na vrlo konkretna pitanja o kojima je bilo riječi na suđenju" odbacujući argument odbrane o mogućem "masovnom podnošenju zahtjeva na osnovu pravila 119" napominjući da su u ranijim odlukama u vezi s preispitivanjem zahtjevi za preispitivanje odbacivani iako je usvojen ovakav pristup.²⁸ Ovakav pristup je, po mišljenju tužilaštva, ne samo "jednoobrazan nego i principijelan" zbog toga što "štiti doktrinu *res judicata* time što obezbjeđuje da se o činjeničnim zaključcima ne vodi novi spor na osnovu

²³ *Id.*, par. 8-9.

²⁴ Odgovor, par. 13-14.

²⁵ *Id.*, par. 15.

²⁶ Replika, par. 9, gdje se citira Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Josipović*, par. 19.

²⁷ *Id.*, par. 8-13.

²⁸ *Id.*, par. 9, 14. Kao primjer, tužilaštvo ponovno navodi predmete *Tužilac protiv Delića*, predmet br. IT-96-21-R-R119, Odluka po prijedlogu za reviziju, 25. april 2002. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Delić*) i Odluku u vezi s preispitivanjem u predmetu *Josipović*, *vidi id.*, par. 14-15.

Prijevod

repetitivnih dokaza" iako, istovremeno, ostaje pri tvrdnji o "značaju i relevantnosti postupka preispitivanja" time što "dopušta razmatranje novih karakteristika koje se tiču spornih pitanja u opštijem smislu" koja su pokrenuta u prvobitnom postupku.²⁹ Tužilaštvo napominje da su nove činjenice pokrenute u postupku preispitivanja uvijek u određenoj vezi sa spornim pitanjima u opštijem smislu o kojima je ranije raspravljano jer bi u suprotnom "bile naprosto irelevantne".³⁰ Međutim, to ne bi trebalo isključiti dostupnost preispitivanja.

14. Žalbeno vijeće podsjeća da se nova činjenica u smislu člana 26 Statuta i pravila 119 i 120 Pravilnika odnosi na "na novu informaciju dokaznog karaktera o činjenici koja nije bila razmatrana u prvostepenom odnosno drugostepenom postupku".³¹ To "znači da ona ne smije biti među onim elementima koje je tijelo koje je donijelo odluku uzelo u obzir prilikom donošenja presude".³² Drugim riječima, "[o]no što je ... važno jeste da li [je] za [tu činjenicu] znal[o] tijelo koje je donijelo odluku" prilikom njenog donošenja.³³

15. U svjetlu svoje ranije prakse, Žalbeno vijeće smatra da je kriterij za utvrđivanje da li je neka činjenica koja se predlaže u postupku preispitivanja stvarno "nova" sljedeći: ključni faktor jeste to da ona nije smjela biti predmet rasprave u prvobitnom postupku. Iako tužilaštvo ispravno primjećuje da to kako su činjenice definisane u prvobitnom postupku utiče na dostupnost postupka preispitivanja,³⁴ ono implicira da bi bilo primjereno da Vijeće prilikom razmatranja zahtjeva za preispitivanje na predodređen način okarakteriše činjenice o kojima je ranije raspravljano, drugim riječima da se usko usredotoči na ranije raspravljene činjenice.

16. Žalbeno vijeće se s tim ne slaže. Svojom tvrdnjom da bi Vijeće trebalo dosljedno da održava usku usredotočenost, tužilaštvo sugerira da je vijeće koje vrši preispitivanje trebalo da održava "relevantnost" postupka preispitivanja povećavanjem vjerovatnoće njegove veće dostupnosti stranama koje ga žele pokrenuti. To nije tačno. Strana koja podnosi zahtjev dužna

²⁹ *Id.*, par. 17.

³⁰ *Ibid.*

³¹ *Tužilac protiv Jelisića*, predmet br. IT-95-10-R, Odluka po prijedlogu za reviziju, 2. maj 2002. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Jelisić*), str. 3.

³² Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Tadić*, par. 25.

³³ *Ibid.*; vidi takođe Odluku u vezi s preispitivanjem u predmetu *Niyitegeka*, par. 6.

³⁴ Vidi Odluku u vezi s preispitivanjem u predmetu *Josipović*, par. 19 ("Definicija činjenice o kojoj se presuđuje biće, dakle, odlučujuća za utvrđivanje da li je moguća revizija postupka").

Prijevod

je da uvjeri vijeće za preispitivanje da joj postupak preispitivanja treba biti dostupan ako ispunjava kriterije iz pravila 119.

17. Što je još značajnije, tužilaštvo pogrešno shvata postupak kojim vijeće utvrđuje da li je o nekim činjenicama raspravljano u prvobitnom postupku. U postupku preispitivanja, strana koja podnosi zahtjev definira vijeću svoje navodno "nove činjenice". Vijeće koje vrši preispitivanje ima zadatak da te navodne nove činjenice uporedi sa činjenicama o kojima je ranije raspravljano i koje su na jasan način formulirane u pravosnažnoj presudi ili odluci o kojoj je riječ i sudskom spisu na kojem se temelji ta pravosnažna presuda ili odluka. U slučajevima kada su "nove činjenice" identične činjenicama o kojima je već raspravljano, preispitivanje na osnovu pravila 119 nije dostupno. Naravno, ponekad se dešava da činjenice o kojima je ranije raspravljano nisu sasvim jasne i one se mogu tumačiti šire ili uže u odnosu na navodne nove činjenice. U takvim slučajevima, vijeće koje vrši preispitivanje neće *a priori* riješiti da uže tumači ranije činjenice. Ono će, nakon što razmotri pravosnažnu presudu ili odluku i sudski spis na kojem se one temelje, odvagati argumente strana kako bi utvrdilo najprimjereniju kvalifikaciju činjenica koje je uzelo u obzir prvobitno vijeće kako bi ih uporedilo sa navodnim "novim činjenicama".

18. Žalbeno vijeće ne smatra da ranija sudska praksa potkrepljuje stav tužilaštva da su vijeća koja vrše preispitivanje u pravilu više usredotočena na činjenice o kojima je ranije raspravljano uprkos tome što postoje "šire činjenice" o kojima je raspravljano u ranijem postupku i kojih se predložene "nove činjenice" tiču. Drugim riječima, Žalbeno vijeće ne smatra da su vijeća koja su ranije vršila preispitivanja bila sklona upoređivanju navodnih "novih činjenica" sa "uskim činjenicama" o kojima je ranije raspravljano a ne s relevantnim "širim činjenicama" u prvobitnom postupku. Umjesto toga, fokus je pravilno usmjeravan na razmatranje činjenica o kojima je ranije raspravljano a koje su najrelevantnije u odnosu na navodne "nove činjenice", bilo "šire" bilo "uže" kako bi se utvrdilo da li one isključuju dostupnost preispitivanja.

2. Vrste odluka koje podliježu preispitivanju

19. Drugo pitanje koje Žalbeno vijeće treba riješiti vezano je za vrste odluka koje mogu podlijezati postupku preispitivanja na osnovu člana 26 Statuta i pravila 119 i 120 Pravilnika.

Prijevod

Tužilaštvo napominje da Vijeće, "nakon što utvrdi da li su nove činjenice, da su dokazane, mogle predstavljati odlučujući faktor za 'donošenje odluke'", treba da preispita dio predmetne presude za koji su nove činjenice relevantne i izrekne novu presudu.³⁵ Na taj način, tužilaštvo tvrdi da bi Vijeće takođe trebalo preispitati sve relevantne odluke koje su donesene prije donošenja presude a na koje nove činjenice utiču, baš kao što preispituje sve činjenice u prvobitnoj presudi "prihvaćene ili odbačene u zavisnosti od toga da li bi u vezi s tim činjenicama mogao biti izveden drugačiji zaključak".³⁶

20. Dakle, u ovom predmetu, tužilaštvo tvrdi da, "[a]ko se utvrdi da je bilo koja od prve četiri nove činjenice (1-4), da je dokazana, mogla uticati na presudu, onda navedene nove činjenice predstavljaju osnove za preispitivanje Odluke Žalbenog vijeća od 31. oktobra 2003.³⁷ kojom je iskaz svjedoka AT odbačen kao dokaz u postupku pobijanja" dodatnih dokaza koji su prihvaćeni u žalbenom postupku na osnovu pravila 115, "pored konačnih zaključaka o činjenicama utvrđenim u Presudi".³⁸ Tužilaštvo tvrdi da je iskazu svjedoka AT, koji je nesumnjivo relevantan za pobijanje dodatnih dokaza koje je iznijela odbrana, "samom po sebi razumno moguće vjerovati pošto ga je Pretresno vijeće ovog Međunarodnog suda proglasilo vjerodostojnim" i da je on "iz istog razloga pouzdan".³⁹ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da iskaz svjedoka AT potkrepljuje svaku od prve četiri nove činjenice koje se predlažu u ovom postupku preispitivanja i činjenične zaključke u Drugostepenoj presudi na koje se one odnose.⁴⁰

21. Odbrana u odgovoru tvrdi da tužilaštvo praktično traži da se kao "nova činjenica" prihvati iskaz svjedoka AT sa suđenja u predmetu *Kordić i Čerkez* u vezi s jednim usmenim Blaškićevim naređenjem da se počine krivična djela.⁴¹ Međutim, budući da je to svedočenje "ranije predloženo i da ga je Žalbeno vijeće isključilo" ono je "i 'raspravljeno' pred Žalbenim vijećem i 'razmotreno'" te su stoga "iskaz svjedoka AT i činjenice koje se u njemu navode

³⁵ Zahtjev, par. 132.

³⁶ *Id.*, par. 132, 144.

³⁷ *Vidi* fusnotu 11 *supra*.

³⁸ Zahtjev, par. 133, 135.

³⁹ *Id.*, par. 134.

⁴⁰ *Id.*, par. 136-143.

⁴¹ Odgovor, par. 82.

Prijevod

upravo paradigmatični za činjenice o kojima je ranije raspravljeno".⁴² Odbrana tvrdi da namjera pravila 119 nije bila da tužilaštvu omogući "priliku za ponovnu raspravu o argumentima koji ranije nisu prihvaćeni" kao što su oni koji se odnose na iskaz svjedoka AT.⁴³

22. Žalbeno vijeće podsjeća da je "[p]raksa Međunarodnog suda u vezi s postupcima na osnovu člana 26 Statuta i pravila 119 jasna"; "preispitivanje je dostupno samo u odnosu na pravosnažnu presudu".⁴⁴ "Pravosnažna presuda" u smislu ovih odredbi Statuta i Pravilnika jeste odluka "kojom se okončava postupak; samo takva odluka može biti podvrgnuta preispitivanju".⁴⁵ Dakle, "[p]ravosnažnost neke odluke predstavlja preduslov za vršenje preispitivanja" zbog toga što je, kako se navodi u Odluci u vezi s preispitivanjem u predmetu *Tadić*:

[preispitivanje] [...] vanredan pravni lijek koji ima za cilj da se optuženom ili optužbi omogući revizija predmeta u izvanrednim okolnostima, čak i po isteku nekoliko godina. Naime, Pravilnik ne predviđa rok u kome bi optuženi morao predati zahtjev, a za optužbu predviđa rok od godinu dana po izricanju pravomoćne presude.⁴⁶

23. Žalbeno vijeće smatra da gorenavedena sudska praksa pokazuje da se granice postupka preispitivanja pred Međunarodnim sudom ne protežu na odluke donesene tokom tekućeg postupka u nekom predmetu prije donošenja pravosnažne presude ili konačne odluke. Štaviše, u Odluci u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza*, Žalbeno vijeće je izričito konstatovalo da interlokutorne odluke ne podliježu preispitivanju nakon donošenja pravosnažne presude ili konačne odluke.⁴⁷ Postupak preispitivanja je, po samoj svojoj prirodi, vanredan i izuzetan zbog toga što omogućava ponovno otvaranje nekog zaključenog predmeta i stoga se ograničava na pravosnažnu presudu ili odluku u nekom predmetu, posebno u svjetlu činjenice da nije predviđeno vremensko ograničenje za optuženog koji traži preispitivanje. Kada bi odluke donesene prije donošenja pravosnažne presude ili konačne odluke takođe podlijegale preispitivanju, ishod nekog predmeta bi uvijek bio u pitanju a strane nikada ne bi

⁴² *Id.*, par. 82-83.

⁴³ *Id.*, par. 83.

⁴⁴ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Josipović*, par. 15; *vidi takođe* Odluku u vezi s preispitivanjem u predmetu *Niyitegeka*, par. 8; Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Tadić*, par. 14; Odluku u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza*, par. 49.

⁴⁵ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza*, par. 49.

⁴⁶ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Tadić*, par. 24.

⁴⁷ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza*, fusnota 64.

Prijevod

postigle rješenje. Dakle, Žalbeno vijeće se ne slaže s tvrdnjom tužilaštva da bi trebalo preispitati Odluku Žalbenog vijeća od 31. oktobra 2003. kojom je iskaz svjedoka AT isključen kao materijal u postupku pobijanja, čak i kada bi to svjedočenje potkrepljivalo neku od četiri navodne nove činjenice koje tužilaštvo predlaže u ovom postupku preispitivanja. U ovom predmetu, Žalbeno vijeće je nesumnjivo vezano Statutom i Pravilnikom Međunarodnog suda za preispitivanje Drugostepene presude ukoliko tužilaštvo zadovolji preliminarnu kriterijume iz pravila 119 i 120.

B. Navodne "nove činjenice"

24. Šest novih činjenica koje navodi tužilaštvo jesu, kako slijedi:

- (1) Blaškić je 15. aprila 1993. izdao usmeno naređenje opštinskim vlastima u Vitezu da tokom noći 15. i 16. aprila 1993. provedu pripreme za napad predviđen za 16. april 1993. u općini Vitez;
- (2) Dana 15. aprila 1993. opštinske vlasti u Vitezu održale su sastanak na kom su usvojeni "Zaključci" u nastojanju da se odgodi napad koji je Blaškić naredio u svojstvu zapovjednika Operativne zone Središnja Bosna (dalje u tekstu: OZSB);
- (3) Blaškiću su se tokom noći 15. aprila 1993. obratili dužnosnici opštinskih vlasti u Vitezu tražeći od njega da obustavi napad, ali je Blaškić to odbio pa su se stoga obratili generalu Praljku i Dariju Kordiću;
- (4) Blaškićeva usmena naređenja u vezi s napadom na Ahmiće uključuju naređenja da se počine krivična djela;
- (5) Izvještaj MUP-a koji je Blaškić dostavio kao dokazni predmet 1 uz Drugi zahtjev na osnovu pravila 115 i na koji se Žalbeno vijeće u velikoj mjeri oslonilo manipulisan je i mijenjan u odnosu na originalni izvještaj MUP-a; i
- (6) Po Blaškićevom naređenju, "Vitezovi" su sudjelovali u napadu na Grbavicu u septembru 2003.⁴⁸

Žalbeno vijeće će dalje razmotriti svaku od ovih navedenih činjenica kako bi utvrdilo da li one ispunjavaju preliminarnu kriterijume na osnovu pravila 119 i 120 tako da je preispitivanje od strane Žalbenog vijeća u ovom slučaju opravdano.

1. Aktivnosti opštinskih vlasti u Vitezu 15. aprila 1993.

25. Budući da se svaka od prve tri navodno nove činjenice tužilaštva tiče informacija koje su primile i aktivnosti koje su preduzele opštinske vlasti u Vitezu dan prije napada na Ahmiće

⁴⁸ Zahtjev, par. 2.

Prijevod

16. aprila 1993., i da tužilaštvo te iste dokumente predlaže kao nove informacije dokaznog karaktera u prilog ovim navodnim činjenicama, Žalbeno vijeće će ih razmotriti zajedno prije nego što pređe na četvrtu, petu i šestu navodno novu činjenicu tužilaštva.

26. Tužilaštvo navodi sljedeća tri dokumenta kao dokaze za svoje navodno nove činjenice u vezi s aktivnostima opštinskih vlasti u Vitezu: (1) zaključci vanredne sjednice Vlade u Vitezu koja je održana 15. aprila 1993. u 22 sata (dalje u tekstu: Zaključci);⁴⁹ (2) izjava Nikole Križanovića od 29. novembra 2004. (dalje u tekstu: Križanovićeva izjava);⁵⁰ i (3) transkripti razgovora sa svjedokom BR-A [REDIGOVANO].⁵¹

a. Da li su činjenice koje se navode "nove"

27. Tužilaštvo tvrdi da u predmetu *Blaškić* nije raspravljano ni o kakvoj činjenici vezanoj za to da li je Blaškić izdao usmeno naređenje opštinskim vlastima u Vitezu u vezi s pripremanjem napada na opštinu Vitez 16. aprila 1993. koje bi proizlazilo iz njegovog usmenog naređenja da se napadnu bosanski Muslimani u opštini Vitez. Naprotiv, "[j]edina referenca na opštinske organe vlasti sadržana je u Blaškićevom svjedočenju na mjestu gdje on navodi da se u noći 15. aprila 1993. sastao sa zainteresovanim civilnim vlastima u Vitezu i rekao im sljedeće: 'mi ne želimo niti smo planirani ikakve borbene operacije'.⁵² Isto tako, tužilaštvo tvrdi da činjenica da su opštinske vlasti u Vitezu uveče 15. aprila 1993. održale sastanak u cilju formulisanja odgovora na naređenje OZSB za napad na bosanske Muslimane sljedećeg dana nije predstavljala činjenično pitanje u ranijem postupku.⁵³ Na kraju, tužilaštvo tvrdi da je činjenica da je Blaškić, kada su mu se 15. aprila 1993. obratili dužnosnici opštinskih vlasti u Vitezu kako bi zaustavio napad koji je bio predviđen za naredni dan, to odbio učiniti i da su, zbog toga, navedeni dužnosnici zatim kontaktirali generala Praljka i Darija Kordića kako bi oni pokušali da zaustave napad, takođe nova.⁵⁴

28. Odbrana, odgovara da prije svega, Zahtjev tužilaštva "sadrži brojne pogrešne navode u vezi sa sadržajem dokaza u vezi s opštinskim vlastima u Vitezu" i da ovi dokazi iz druge ruke

⁴⁹ *Id.*, Dodaci 1 i 2, dokazni predmeti BR1(a) i BR2(a).

⁵⁰ *Id.*, Dodatak 3, dokazni predmet BR3.

⁵¹ *Id.*, Dodatak 4, dokazni predmet BR4.

⁵² *Id.*, par. 13.

⁵³ *Id.*, par. 25.

⁵⁴ *Id.*, par. 37-39.

Prijevod

ne dokazuju navodne nove činjenice koje tužilaštvo iznosi u vezi s aktivnostima opštinskih vlasti u Vitezu 15. aprila 1993.⁵⁵ Odbrana posebno ističe da "ništa u dokazima u vezi s opštinskim vlastima u Vitezu ne dokazuje [tužiočeve] predložene činjenice prema kojima je: (1) Blaškić naredio opštinskim vlastima da pripreme napad (odnosno, da je Blaškić uopšte naredio opštinskoj vladi da bilo šta učini) [...]; (2) Blaškić izdao bilo kakvo naređenje za napad [...]; ili da je (3) Blaškić ikada znao za bilo kakav 'napad' HVO-a, a kamoli da ga je mogao spriječiti [...]"⁵⁶ Odbrana dalje tvrdi da, čak i kada bi ovaj dokaz mogao potkrijepiti nove činjenice koje navodi tužilaštvo, on ne utvrđuje nikakve nove činjenice.⁵⁷ Pored toga, navodne nove činjenice "su irelevantne za pravosnažnu presudu i za ovaj Zahtjev, ukoliko stvarno ne pokazuju da je Blaškić 16. aprila 1993. naredio napad na civile, bosanske Muslimane u Ahmićima. One to ne pokazuju".⁵⁸ Odbrana tvrdi da "[č]ak i kada bi se teoretski pretpostavilo da dokazi u vezi s opštinskim vlastima u Vitezu imaju neke udaljene veze s ovom navodnom činjenicom, [...] dodatni dokazi o nekoj činjenici o kojoj je raspravljano ili je razmotrena u prvobitnom postupku, ali za koju u tom postupku nije bilo dokaza, ne predstavlja novu činjenicu".⁵⁹

29. Tužilaštvo odgovara da to "da li su nove činjenice dokazane nije predmet rasprave u ovoj fazi" u postupku preispitivanja i, "[u]koliko bi nove činjenice mogle biti potkrijepljene dokazima kada bi im se povjerovalo, postavlja se pitanje da li bi predmetna činjenica – da je bila dokazana – predstavljala odlučujuću činjenicu u ranijoj presudi".⁶⁰ Stoga, "[a]rgumenti o nedosljednostima u dokazivanju, odnosno mogućim alternativnim tumačenjima ne mijenjaju ništa u ovom razmatranju".⁶¹ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da čak i kada bi se prihvatilo tumačenje odbrane u vezi s dokazima koji se odnose na opštinske vlasti u Vitezu prema kojem Blaškićevo naređenje nije izričito bilo upućeno opštinskim vlastima, ti dokazi "i dalje imaju za rezultat novu činjenicu da su opštinske vlasti HVO-a nakon što su saznale za naređenje iz OZSB-a (Blaškićevo) pokušale da odgode napad" i da je ova činjenica "nesumnjivo nova".⁶² Na kraju, tužilaštvo uvažava činjenicu da je na suđenju vođena rasprava o tome da li je Blaškić

⁵⁵ Odgovor, par. 27-44.

⁵⁶ *Id.*, par. 27.

⁵⁷ *Id.*, par. 45.

⁵⁸ *Id.*, par. 46.

⁵⁹ *Id.*, par. 45.

⁶⁰ Replika, par. 37.

⁶¹ *Ibid.*

Prijevod

naredio napad na civile u Ahmićima i da li su dokazni predmeti D267, 268 i 269, koji predstavljaju pismena naređenja koja je izdao Blaškić, ofanzivnog ili defanzivnog karaktera. Međutim, tužilaštvo tvrdi da ovo nije odlučujuće za rješavanje pitanja da li o novim konkretnim činjenicama koje navodno pokazuju da su "opštinske vlasti obaviještene o naređenju OZSB, čiji je zapovjednik bio Blaškić, za napad na opštinu sljedećeg jutra, [REDIGOVANO] Kordić i Praljak nije raspravljano na suđenju" i da su one, stoga, nove.⁶³

30. Žalbeno vijeće smatra da, prilikom donošenja ocjene o tome da li će u skladu s kriterijima iz pravila 119 i 120 preispitati Drugostepenu presudu, tužilaštvo nije obavezno da u ovoj fazi u postupku preispitivanja, dokaže svoje navode o novim činjenicama. Ako se Žalbeno vijeće uvjeri da su preliminarni uslovi na osnovu ovih pravila ispunjeni, uključujući to da su nove činjenice, *da su bile dokazane*,⁶⁴ mogle predstavljati odlučujući faktor prilikom donošenja Drugostepene presude odnosno da su mogle uticati na presudu, ono će odobriti preispitivanje. Nakon toga, u drugoj fazi, Žalbeno vijeće će naložiti stranama u postupku da pristupe Vijeću i iznesu svoje argumente u vezi s utvrđivanjem dokaza o novim činjenicama i njihovom eventualnom uticaju na Drugostepenu presudu. Nakon što sasluša strane i razmotri i odvaga nove dokaze, Vijeće preispituje presudu i izriče novu presudu ukoliko je to potrebno.⁶⁵ Stoga, pošto se u ovoj Odluci Žalbeno vijeće bavi samo pitanjem da li je tužilaštvo ispunilo preliminarne uslove za preispitivanje na osnovu Pravidnika, ono neće razmatrati argumente odbrane u vezi s tim da li nove dokazne informacije koje tužilaštvo predlaže kako bi pokazalo navodne nove činjenice koje ono iznosi predstavljaju dokaze iz druge ruke ili ne mogu predstavljati dokaz o navodnim novim činjenicama. Naprotiv, prilikom razmatranja da li su tužiočeve navodne nove činjenice zaista nove, Žalbeno vijeće će razmotriti da li je tužilaštvo pružilo "nove informacije dokazne prirode" u vezi s navodnim novim činjenicama koje, *prima facie*, pokazuju ove činjenice.⁶⁶

31. Kada je riječ o prvoj navodno novoj činjenici, Žalbeno vijeće konstatuje da predmetna tri dokumenta ne sadrže nijednu referencu na izdavanje zasebnog usmenog naređenja *opštinskim vlastima u Vitezu* od strane Blaškića u vezi s provođenjem priprema za napad na

⁶² *Id.*, par. 39.

⁶³ *Id.*, par. 40-42.

⁶⁴ *Vidi* pravilo 120 Pravidnika.

⁶⁵ *Vidi* par. 6, 7 *supra*.

⁶⁶ *Vidi* Postupak preispitivanja u predmetu *Jelisić*, str. 2-3.

Prijevod

opštinu Vitez 16. aprila 1993. U dokumentu pod nazivom Zaključci navodi se da su se predstavnici opštinskih vlasti u Vitezu sastali 15. aprila 1993. u 22 sata uveče kako bi razmotrili "najnovije NAREĐENJE Operativne zone Središnja Bosna u vezi s operacijom /zakazanom/ za 16. april 1993. u opštini Vitez" i da su, u skladu s tim, *oni sami* naredili "[s]vim čelnicima odsjeka općinskih vlasti u Vitezu [...] da provedu pripreme koje su u njihovoj nadležnosti" u skladu s naređenjem OZSB ili u duhu tog naloga.⁶⁷ U Križanovićevoj izjavi navodi se da je Križanović prisustvovao sastanku vlasti u Vitezu 15. aprila 1993. oko 22 sata, [REDIGOVANO].

32. Na kraju, svjedok BR-A navodi [REDIGOVANO]. Tužilaštvo nije ponudilo nikakve informacije dokaznog karaktera sadržane u navedena tri dokumenta o tome da je "Blaškić 15. aprila 1993. izdao usmeno naređenje opštinskim vlastima u Vitezu da u noći 15. i 16. aprila 1993. provedu pripreme za napad koji je predviđen za 16. april 1993. u opštini Vitez". Stoga, nije potrebno da Žalbeno vijeće razmatra da li ovo predstavlja "novu činjenicu".⁶⁸

33. U vezi s drugom i trećom⁶⁹ navodnom "novom činjenicom" tužilaštva, Žalbeno vijeće konstatuje da Zaključci, Križanovićeva izjava i razgovor sa svjedokom BR-A pružaju nove informacije dokaznog karaktera o tome da su predstavnici opštinskih vlasti u Vitezu 15. aprila 1993. održali sastanak na kom su doneseni zaključci o pripremi za napad i pokušaj odgode napada na opštinu Vitez koji je naredila OZSB i da su se, nakon toga, neke osobe koje su prisustvovala sastanku obratile Blaškiću, generalu Praljku i Dariju Kordiću da zaustave napad, što su oni odbili da učine. Pored toga, uvid u Drugostepenu presudu i dokazi koji su uzeti u obzir prilikom donošenja te presude ukazuju na to da ove činjenice koje se tiču aktivnosti opštinskih vlasti u Vitezu nisu bile predmet rasprave u prvobitnom postupku.

34. Međutim, Žalbeno vijeće smatra da se u Zahtjevu tužilaštva, Zaključci, Križanovićeva izjava i razgovor sa svjedokom BR-A u stvari i ne predlažu u svrhu dokazivanja ovih konkretnih navoda o novim činjenicama. Štaviše, prilikom iznošenja argumenata u svom zahtjevu u vezi s tim zbog čega su ove navodne nove činjenice mogle predstavljati odlučujuće

⁶⁷ Vidi Zahtjev, Dodaci 1 i 2, dokazni predmeti BR1(a) i BR2(a).

⁶⁸ Uporedi Postupak preispitivanja u predmetu *Jelisić*, str. 3. Žalbeno vijeće napominje da tužilaštvo po svemu sudeći priznaje da dokazi koji su ponuđeni u prilog ovoj navodnoj novoj činjenici ne mogu potkrijepiti tvrdnju da je Blaškićevo naređenje upućeno konkretno opštinskim vlastima u Vitezu. Vidi Repliku, par. 39.

⁶⁹ Zahtjev, par. 37-39, 44, 46-48.

Prijevod

faktore za donošenje prvobitne odluke, tužilaštvo ne pokazuje kako bi činjenica [REDIGOVANO] Blaškiću, generalu Praljku i Dariju Kordiću, uticala na odluku Žalbenog vijeća da Blaškić nije krivično odgovoran za zločine počinjene nad civilima tokom napada na Ahmiće 16. aprila 1993. Tužilaštvo to nije moglo pokazati zbog toga što aktivnosti opštinskih vlasti u Vitezu u ovom slučaju, a ni same po sebi, nemaju nikakvu relevantnost za tu odluku. Umjesto toga, Žalbeno vijeće konstatuje da su zaključci, Križanovićeva izjava i razgovor sa svjedokom BR-A podneseni kao nove dokazne informacije o drugim navodnim novim činjenicama koje proističu iz sadržaja sastanka opštinskih vlasti u Vitezu 15. aprila 1993. i razgovora koji su nakon toga uslijedili koje su neke osobe s tog sastanka vodile s Blaškićem, generalom Praljkom i Darijem Kordićem, koji su u određenoj mjeri relevantni za odluku Žalbenog vijeća o tome da Blaškić nije naredio zločine koji su počinjeni prilikom napada na Ahmiće. Žalbeno vijeće ih iz Zahtjeva tužilaštva utvrđuje na sljedeći način.

35. Kao prvo, tužilaštvo tvrdi da ti dokumenti pokazuju [REDIGOVANO]. Tužilaštvo tvrdi da ovi dokumenti pokazuju da je ovo naređenje bilo drugačije od pismenih naređenja defanzivne prirode koje je izdao Blaškić i koji su razmotreni u prvostepenom i žalbenom postupku, a posebno D269, zbog toga što je ono bilo usmeno i odnosilo se na opštinu Vitez u cjelini a ne samo na Ahmiće.⁷⁰ Tužilaštvo tvrdi da je ovo bilo "stvarno naređenje koje je izdala OZSB" za pokretanje napada narednog jutra koje je izdato prije nego što su u pismenom obliku izdata takozvana "naređenja defanzivne prirode".⁷¹

36. Drugo, Blaškić, general Praljak i Kordić potvrdili su postojanje ovog zasebnog usmenog naređenja za pokretanje napada na opštinu Vitez na dan 15./16. aprila [REDIGOVANO].⁷²

37. Treće, usmeno naređenje o kojem su razgovarali predstavnici opštinskih vlasti u Vitezu tokom svog sastanka od 15. aprila, kao i kasnije sa Blaškićem, generalom Praljkom i Kordićem, "nije se odnosilo na defanzivna dejstava HVO-a nego na planirani napad na opštinu Vitez" koji je pripremljen 15. aprila 1993. poslije podne ili predveče.⁷³

⁷⁰ Replika, par. 55-56.

⁷¹ *Id.*, par. 56.

⁷² *Id.*, par. 40, 56.

⁷³ Zahtjev, par. 31; *vidi takođe* par. 33, 36; Replika, par. 56.

Prijevod

38. Četvrto, na sastanku održanom 15. aprila, opštinske vlasti u Vitezu su zaključile da bi posljedice ofanzivnog napada bile "katastrofalne" za civilno stanovništvo, izrazile zabrinutost u vezi s političkim implikacijama napada, te su stoga utvrdile druge mogućnosti, manje ekstremne od napada.⁷⁴

39. Peto, kada su se osobe koje su bile na sastanku nakon toga obratile Blaškiću, generalu Praljku i Kordiću upozorivši na moguće katastrofalne posljedice napada, ti pojedinci su ipak odbili da intervenišu i zaustave napad podržavši ga uz obrazloženje da je on potreban da bi se spriječio napad snaga bosanskih Muslimana.⁷⁵

40. Žalbeno vijeće konstatuje da se nijedan od navoda o činjenicama sadržanim u Zaključcima, Križanovićevoj izjavi i razgovoru sa svjedokom BR-A ne može smatrati "novim" pošto je o njima već raspravljano u prvobitnom postupku. Stoga, ovi novi dokumenti predstavljaju samo dodatne dokaze o već raspravljenim činjenicama. Žalbeno vijeće podsjeća da "postoji distinkcija između neke činjenice i dokaza o toj činjenici".⁷⁶ To što će neka strana u postupku preispitivanja samo ponuditi nove dokazne informacije kako bi potkrijepila neku činjenicu neće samo po sebi dovesti do zaključka da je i sama predmetna činjenica "nova". Umjesto toga, ključno pitanje koje Vijeće treba da riješi jeste da li je činjenica koja se iznosi putem novih dokaznih informacija bila predmet rasprave tokom prvostepenog i drugostepenog postupka. U slučajevima kada je predmetna činjenica već bila predmet rasprave, nove informacije koje se predlažu predstavljaju samo dodatne dokaze u vezi s tom činjenicom a postupak preispitivanja nije dostupan na osnovu pravila 119.⁷⁷

41. Pitanje o kom je raspravljano u prvostepenom i drugostepenom postupku u ovom predmetu bilo je da li je Blaškić krivično odgovoran za zločine počinjene nad civilima tokom napada na Ahmiće 16. aprila 1993. Ključna činjenica o kojoj je raspravljano u vezi s tim pitanjem bila je da li Blaškić snosi odgovornost na osnovu člana 7(1) Statuta Međunarodnog suda zbog toga što je on *naredio* zločine.⁷⁸ Ova činjenica obuhvatala je sve vrste naređenja koja je navodno izdao Blaškić, bez obzira na to da li su ona bila pismena ili usmena, odnosno

⁷⁴ Zahtjev, par. 31-33, 36.

⁷⁵ *Id.*, par. 48; Replika, par. 50.

⁷⁶ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Barayagwiza*, par. 42 (unutrašnji citati izostavljeni).

⁷⁷ Odluka u vezi s preispitivanjem u predmetu *Delić*, par. 11.

⁷⁸ *Vidi u opštem smislu* Drugostepenu presudu, par. 304-348; Prvostepenu presudu, par. 429-438.

Prijevod

defanzivne ili ofanzivne prirode. Štaviše, kako je napomenulo Pretresno vijeće, teorija na kojoj je tužilaštvo zasnovalo svoju tezu bila je da je "optuženi [...] izdao naređenje da se 16. aprila napadnu sela u srednjoj Bosni. Ta naređenja, *ma kakav da je bio njihov karakter* - pismena, usmena, eksplicitna, implicitna - tražila su od svih tih jedinica da razaraju i pale kuće Muslimana, da ubijaju civile Muslimane i da razaraju njihove vjerske objekte".⁷⁹ Dakle, obje strane u postupku su izvele dokaze u vezi s raznim vrstama naređenja koja je navodno izdao Blaškić tokom tog perioda. Tužilaštvo je predložilo dokaze, koji su predloženi Pretresnom vijeću, u vezi s praksom izdavanja usmenih naređenja u periodu od 1. maja 1992. do 31. januara 1994.⁸⁰ Odbrana je, s druge strane, podnijela tri pismena naređenja koja je Blaškić izdao na dan uoči napada, za koja je ustvrdila da su defanzivne prirode i temelje se na izvještaju obavještajnih službi HVO-a u Busovači od 14. aprila 1993., kojima se Blaškić obavještava o mogućem napadu ABiH na Vitez iz pravca Zenice, preko Vrhovina i Ahmića.⁸¹ Na kraju, Pretresno vijeće je konstatovalo da je Blaškić odgovoran za zločine počinjene u Ahmićima na osnovu trećeg pismenog naređenja koje je predočila odbrana, D269.⁸² U Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće je poništilo zaključak Pretresnog vijeća da je ovo bilo naređenje ofanzivne prirode da se počine zločini i da je, stoga, Blaškić krivično odgovoran.⁸³ Iako su zaključci vijeća u prvostepenom postupku bili usredotočeni na dokaze o pismenim naređenjima koje je predložila odbrana, rasprava o toj činjenici nije bila ograničena na razmatranje dokaza o pismenim ili naređenjima defanzivne prirode. Vijeća i prvostepenom postupku su se bavila širim pitanjem da li je Blaškić izdao naređenja da se počine zločini u Ahmićima, "bez obzira na njihovu prirodu".⁸⁴

⁷⁹ Prvostepena presuda, par. 430 (naglasak dodat).

⁸⁰ Drugostepena presuda, par. 309-310.

⁸¹ *Id.*, par. 325-335; Prvostepena presuda, par. 432-438.

⁸² Prvostepena presuda, par. 437.

⁸³ Drugostepena presuda, par. 332-335.

⁸⁴ Na primjer, tokom žalbenog pretresa, tužilaštvo je navelo sljedeće:

Takođe nam je poznato na osnovu spisa da se 15. aprila poslije podne - a to je zabilježeno i u ratnom dnevniku - žalilac sastao sa zapovjednikom 4. bojne vojne policije, Paškom Ljubičićem, otprilike oko 17 sati. On se sa njim sastao u isto vrijeme kada i zapovjednik "Vitezova" i zapovjednik "Tvrтка 2", jedinice za posebne namjene. On je u svom iskazu potvrdio da je tada s njima razgovarao i to im objasnio, te izdao naređenja. Mislim da su to bila 267 i 268, usmenim putem. Ova naređenja ustvari nisu poslata, on ih je njima tada dao usmeno. *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, žalbeni pretres, AT.743, 17. decembar 2003.

Prijevod

42. Dakle, iako gorenavedene navodne nove činjenice⁸⁵ u vezi s navodno posebnim usmenim naređenjem ofanzivne prirode koje je Blaškić izdao prije D269, o kojem je razgovarano na sastanku opštinskih vlasti u Vitezu tokom noći 15. aprila 1993. kao i sa [REDIGOVANO] generalom Praljkom i Kordićem, možda nisu konkretno razmatrane na suđenju ili u žalbenom postupku, Žalbeno vijeće smatra da ih to ne čini novim činjenicama. One naime predstavljaju dodatne dokaze u vezi s činjenicama o kojima je ranije raspravljano u prvobitnom postupku.

43. Pored toga, činjenice relevantne za glavnu činjenicu o kojoj je raspravljano u prvostepenom postupku u vezi s pitanjem da li je Blaškić naredio zločine, koje su i same predstavljale predmet rasprave uključuju sljedeće: da li je napad bio ofanzivne ili defanzivne prirode,⁸⁶ da li je bilo vojnih ciljeva koji su opravdavali napad,⁸⁷ da li je napad na Ahmiće bio planiran i organizovan,⁸⁸ kao i razmjere i koordiniranost napada.⁸⁹ Žalbeno vijeće konstatuje da su ove činjenice nesumnjivo iste kao i gorenavedene navodne nove činjenice⁹⁰ koje su dokazivane Zaključcima, Križanovićevom izjavom i razgovorom sa svjedokom BR-A. Dakle, ovi dokumenti predstavljaju samo dodatne dokaze u vezi s ovim ranije raspravljenim činjenicama.

b. Zaključak

44. U svjetlu gorenavedenog, Žalbeno vijeće konstatuje da prvi, drugi i treći navod o novim činjenicama koje predlaže tužilaštvo ne predstavljaju nove činjenice u smislu pravila 119 i 120 Pravilnika i da, stoga, preispitivanje Drugostepene presude nije opravdano po toj osnovi.

2. Usmena naređenja Blaškića u vezi s napadom na Ahmiće uključuju naređenja za počinjenje zločina

45. Tužilaštvo predlaže sljedeće dokumente kao nove dokazne informacije kojima potkrepljuje svoj četvrti navod o novoj činjenici da je Blaškić izdavao usmena naređenja u vezi

⁸⁵ *Vidi* par. 35-36 *supra*.

⁸⁶ Drugostepena presuda, par. 32, 330, 334-335; Prvostepena presuda, par. 437.

⁸⁷ Drugostepena presuda, par. 331-335; Prvostepena presuda, par. 437.

⁸⁸ Drugostepena presuda, par. 309, 310, 324; Prvostepena presuda, par. 467-468.

⁸⁹ Drugostepena presuda, par. 309-310; Prvostepena presuda, par. 467-468.

Prijevod

s napadom na Ahmiće, *kao i* da su ta naređenja sadržala naređenje za počinjenje zločina nad civilima, bosanskim Muslimanima: (1) transkript razgovora sa svjedokom BR-C [REDIGOVANO] (dalje u tekstu: razgovor sa svjedokom BR-C),⁹¹ (2) priznanje Miroslava "Cicka" Brale u vezi s činjeničnom osnovom za sporazum o njegovom potvrdnom izjašnjavanju o krivici i Izmijenjena optužnica od 18. jula 2005. (dalje u tekstu: materijali iz predmeta *Bralo*);⁹² i (3) dvije izjave svjedoka BR-D [REDIGOVANO] (dalje u tekstu: izjave svjedoka BR-D).⁹³

a. Da li je navodna činjenica "nova"

46. Tužilaštvo tvrdi da je Blaškiću na suđenju izrečena osuđujuća presuda za zločine počinjene u Ahmićima na osnovu tri pismena naređenja, a da je Žalbeno vijeće u žalbenom postupku zaključilo da su ta tri naređenja bila defanzivne prirode, posebno kada je riječ o naređenju D269. Na osnovu formulacije u D269 i dodatnih dokaza koji su prihvaćeni u žalbenom postupku, Žalbeno vijeće je zaključilo da je D269 bilo preventivno naređenje u svjetlu prisutnosti ABiH u Ahmićima i susjednim selima, i da ono nije sadržalo uputstvo vojsci da pokrene ofanzivni napad. Dakle, tužilaštvo tvrdi da činjenica da li je Blaškić izdavao *usmena* naređenja nije bila predmet rasprave. Tužilaštvo ipak napominje da je u žalbenom postupku pokušalo da predloži prihvatanje iskaza svjedoka AT, koji je svjedočio o usmenom naređenju za počinjenje zločina koje je u bungalovu dao Paško Ljubičić, a koje je navodno poteklo od Blaškića, kao materijala u postupku pobijanja. Međutim, ono tvrdi da je činjenica izdavanja usmenog naređenja bila poznata tužilaštvu u žalbenom postupku na osnovu iskaza svjedoka AT, ta činjenica nije potpuno raspravljena u žalbenom postupku pošto iskaz svjedoka AT nije prihvatilo Žalbeno vijeće a nije bila ni predmet rasprave pred Pretresnim vijećem.⁹⁴

47. Uz to, tužilaštvo tvrdi da njegove nove dokazne informacije pokazuju da su Blaškićeva usmena naređenja sadržala naređenja za počinjenje zločina. Dokazi izvedeni na suđenju i "nove činjenice" predložene u Zahtjevu ukazuju na to da su zločini počinjeni kako bi se obezbijedilo da područje Viteza postane "hrvatska" zemlja. Pored toga, Žalbeno vijeće i

⁹⁰ *Vidi* par. 37-39 *supra*.

⁹¹ Zahtjev, Dodatak 5, dokazni predmet BR 5.

⁹² *Id.*, Dodatak 7, dokazni predmet BR7.

⁹³ *Id.*, Dodatak 6, dokazni predmet BR6.

⁹⁴ *Id.*, par. 50-52, 54-55.

Prijevod

Pretno vijeće razmatrali su Kordićevu ulogu u kampanji progona. Budući da "nove činjenice" u Zahtjevu tužilaštva pokazuju da je "Blaškić djelovao u vezi s naređenjima koja je izdao Kordić i na osnovu njih, djela koja je počinio Kordić koja se navode u dodatnim dokazima tužilaštva moraju se sada posmatrati tako da ukazuju na umiješanost Blaškića, a ne na njegovo distanciranje upravo od tih djela".⁹⁵

48. Odbrana u odgovoru navodi da je tvrdnja o tome da je navodna činjenica usmenog naređenja Blaškića za počinjenje zločina "nova" zbog toga što Žalbeno vijeće nije prihvatilo iskaz svjedoka AT u predmetu *Kordić i Čerkez* samo prividno tačna. Odbrana tvrdi da je "iskaz svjedoka AT u vezi s navodnim usmenim naređenjem Blaškića za počinjenje zločina predložen i odbačen u žalbenom postupku. Taj iskaz je bio 'predmet rasprave' pred Žalbenim vijećem i ono ga je 'razmotrilo'. Činjenica da je taj iskaz odbačen ne čini ga 'novim'. Naprotiv, iskaz svjedoka AT i navodne činjenice sadržane u njemu upravo predstavljaju paradigmu za ranije raspravljene činjenice".⁹⁶

49. Pored toga, odbrana napominje da je tužilaštvo Žalbenom vijeću iznijelo svoje argumente o tome da bi osuđujuću presudu Blaškiću trebalo potvrditi na osnovu jednog usmenog naređenja, i navodi sljedeće:

U Odgovoru na žaliočev argument da je Pretresno vijeće pogriješilo kada mu je izreklo osuđujuću presudu u odsustvu dokaza, tužilaštvo tvrdi da taj argument nije utemeljen pošto su Pretresnom vijeću predočeni dokazi u vezi s praksom izdavanja usmenih naređenja.⁹⁷

Odbrana tvrdi da tužilaštvo u prvobitnom postupku nije iznijelo nikakve primjerene dokaze za svoju tvrdnju u vezi s usmenim naređenjem i da u svom Zahtjevu nije navelo nijedan takav dokaz. U svakom slučaju, "potkrepljujući dokaz u vezi s ranije raspravljenim činjenicama ne predstavlja novi dokaz", te, stoga, tužilaštvo "ne može uvesti iskaze svjedoka BR-C, BR-D i Brale kojima pokušava potkrijepiti ranije raspravljenu činjenicu u vezi s tim da li je Blaškić izdao jedno usmeno naređenje".⁹⁸

50. Tužilaštvo u replici tvrdi da odbrana ne pravi razliku između šireg faktičkog pitanja koje je rješavalo prethodno Vijeće u vezi s tim da li je Blaškić naredio napad na Ahmiće i

⁹⁵ *Id.*, par. 53.

⁹⁶ Odgovor, par. 82, 83.

⁹⁷ *Id.*, par. 89, gdje se citira par. 310 Drugostepene presude.

⁹⁸ *Id.*, par. 90-91.

Prijevod

konkretne nove činjenice koja je ovdje iznesena. Po mišljenju tužilaštva, ta nova činjenica jeste [REDIGOVANO].⁹⁹

51. Žalbeno vijeće napominje da, u sklopu ove navodne nove činjenice, tužilaštvo tvrdi da razgovor sa svjedokom BR-C, materijali iz predmeta *Bralo* i izjave svjedoka BR-D kao dokazne informacije o tome da je na sastanku održanom u noći između 15. i 16. aprila 1993. u bungalovu, zgradi koja se nalazila u blizini sela Ahmići, Paško Ljubičić vojnicima 4. bojne Vojne policije, uključujući antiteroristički vod poznat pod nazivom "Džokeri" i barem neke elemente Viteške brigade, izdao naređenja da napadnu Ahmiće i počine više zločina nad civilima, bosanskim Muslimanima. Tužilaštvo tvrdi da [REDIGOVANO] jasno proizlazi [REDIGOVANO].¹⁰⁰

52. Žalbeno vijeće podsjeća na svoj raniji zaključak u ovoj Odluci, izveden prilikom razmatranja druge i treće navodne nove činjenice koje je predložilo tužilaštvo, da se glavna činjenica o kojoj je raspravljano u prvostepenom postupku ticala pitanja da li je Blaškić izdao naređenje za počinjenje zločina prilikom napada na Ahmiće bez obzira na njihov karakter – usmeni ili pismeni.¹⁰¹ Na osnovu tog zaključka, Žalbeno vijeće ne smatra da četvrta navodna nova činjenica koju tužilaštvo predlaže u vezi s navodom da je Blaškić izdavao usmena naređenja koja je Ljubičić proslijedio vojnicima u bungalovu u noći 15./16. aprila 1993., predstavlja novu činjenicu. Naprotiv, ova navodna nova činjenica predstavlja dodatni dokaz u vezi s činjenicom koja je već raspravljena u prvostepenom i drugostepenom postupku. Pored toga, Žalbeno vijeće napominje da pokušaj tužilaštva da iskaz svjedoka AT predloži za prihvatanje kao materijal u postupku pobijanja u vezi sa žalbom dalje pokazuje da je pitanje da li je Blaškić izdavao usmena naređenja vezano za Ahmiće bilo predmet rasprave u prvobitnom postupku. Iako je Žalbeno vijeće na kraju odlučilo da iskaz svjedoka AT ne ispunjava kriterije prihvatljivosti materijala u postupku pobijanja, ono je došlo do tog zaključka nakon što je razmotrilo sadržaj iskaza svjedoka AT u vezi s jednim navodnim usmenim naređenjem.¹⁰²

53. Pored toga, Žalbeno vijeće napominje da tužilaštvo tvrdi da razgovor sa svjedokom BR-C, materijali iz predmeta *Bralo* i izjave svjedoka BR-D pokazuju da su zločini naređeni

⁹⁹ Replika, par. 80.

¹⁰⁰ Zahtjev, par. 64. *Vidi takođe id.*, par. 59-63.

¹⁰¹ *Vidi* par. 41 *supra*.

¹⁰² Usporedi Odluku u vezi s preispitivanjem u predmetu *Tadić*, par. 47.

Prijevod

kako bi se obezbijedilo da područje Viteza postane "hrvatska" zemlja; Blaškić je djelovao u vezi s narednjima Kordića i na osnovu njih te je tako učestvovao u ovoj kampanji progona bosanskih Muslimana, a Viteška brigada je učestvovala u počinjenju zločina, što ukazuje na umiješanost njenog komandanta Blaškića. Žalbeno vijeće je zaključilo da ti argumenti dalje pokazuju da su ovi dokumenti nisu predloženi samo kao dodatni dokazi o ranije raspravljenim činjenicama. Žalbeno vijeće je u Drugostepenoj presudi zaključilo da su zločini počinjeni u Ahmićima bili konkretno usmjereni protiv civila, bosanskih Muslimana i da su za posljedicu imali masakr civila, bosanskih Muslimana,¹⁰³ bez obzira na to da li su u tome učestvovala regularne jedinice HVO-a poput Viteške brigade,¹⁰⁴ odnosno da li je Blaškić djelovao u bliskom dogovoru sa Kordićem i tako učestvovao u Kordićevoj navodnoj kampanji progona muslimanskog stanovništva u Srednjoj Bosni, uključujući Ahmiće.¹⁰⁵

b. Zaključak

54. U svjetlu gorenavedenog, Žalbeno vijeće konstatuje da tužiočeva četvrta navodna činjenica ne predstavlja novu činjenicu u smislu pravila 119 i 120 Pravilnika i da, stoga, preispitivanje Drugostepene presude nije opravdano po toj osnovi.

3. Izvještaj MUP-a koji je Blaškić dostavio kao Dodatak 1 Drugom zahtjevu na osnovu pravila 115 i na koji se Žalbeno vijeće u velikoj mjeri oslonilo manipuliran je i izmijenjen u odnosu na prvobitni Izvještaj MUP-a

55. U prilog svom petom navodu o novoj činjenici da je izvještaj Ministarstva unutrašnjih poslova (dalje u tekstu: MUP), od 6. oktobra 2000. na 20 stranica (dalje u tekstu: zavedeni izvještaji MUP-a), koji je Žalbeno vijeće na osnovu pravila 115 uvrstilo u spis kao dodatni dokaz u žalbenom postupku, manipuliran i izmijenjen, tužilaštvo predlaže jedan dokument za koji se navodi da predstavlja originalni izvještaj MUP-a od 21. augusta 2000. (dalje u tekstu: navodni originalni izvještaj MUP-a).¹⁰⁶ Ovaj drugi izvještaj sadrži 40 stranica, a tužilaštvo tvrdi da poređenje ova dva dokumenta otkriva da je navodni originalni izvještaj MUP-a namjerno izmijenjen kako bi se sakrila činjenica da je izvor informacija za ovaj izvještaj bio Anto Nobilo. Tužilaštvo tvrdi da se Žalbeno vijeće ne bi u Drugostepenoj presudi opširno

¹⁰³ Drugostepena presuda, par. 334-335.

¹⁰⁴ *Id.*, par. 336-339.

¹⁰⁵ *Id.*, par. 340-343.

¹⁰⁶ Zahtjev, Dodatak 8, dokazni predmet BR. 8.

Prijevod

pozivalo na zavedeni izvještaj MUP-a od 20 stranica¹⁰⁷ i oslonio se na njega, da su sudije znale za to u kojoj mjeri mnoge od ključnih tvrdnji o činjeničnom stanju koje on sadrži potiču od Blaškićevog branioca.¹⁰⁸

a. Da li je navodna činjenica "nova"

56. Tužilaštvo tvrdi da je ova navodna činjenica 'nova' zbog toga što Žalbeno vijeće nije razmotrilo pitanje da li je izvještaj MUP-a na 20 stranica koji je dostavljen u žalbenom postupku predstavljao izmijenjenu i izmanipuliranu verziju nekog originalnog dokumenta. Po mišljenju tužilaštva, "[n]ova informacija koja pokazuje da je on izmanipuliran i tako izmijenjene znače da se radi o falsifikovanom dokumentu".¹⁰⁹ Tužilaštvo napominje da se u nekim nacionalnim pravnim sistemima za neki dokument smatra da je falsifikovan ako se pokušava pokazati da on potiče od jednog autora iako u stvari potiče od nekog drugog.¹¹⁰

57. Odbrana u Odgovoru tvrdi da "argumenti u vezi s izvještajem na 20 stranica u stvari predstavljaju zahtjev za ponovno razmatranje nekog pitanja koje je Žalbeno vijeće već riješilo" i ne predstavlja novu činjenicu.¹¹¹ Odbrana tvrdi da tužilaštvo uz velike napore nastoji ustvrditi da zavedeni izvještaj MUP-a na 20 stranica predstavlja falsifikat ili da je na neprimjeren način izmanipuliran ili izmijenjen i da je, zapravo, stvarna suština navodne nove činjenice koju predlaže tužilaštvo to da zavedeni izvještaj MUP-a koji je dostavljen na 20 stranica nije uvjerljiv ni pouzdan zbog toga što je Anto Nobile bio izvor nekih informacija u tom izvještaju.¹¹² Međutim, ova činjenica je ranije raspravljena pred Žalbenim vijećem.¹¹³

58. Odbrana u svom Odgovoru na Drugi zahtjev odbrane za prihvatanje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115 od 10. decembra 2001. napominje da je tužilaštvo ustvrdilo da ima konkretan dokaz o tome da se zavedeni izvještaj MUP-a na 20 stranica u velikoj mjeri zasniva na policijskom razgovoru s Antom Nobilem. U svojoj replici na odgovor tužilaštva, odbrana je

¹⁰⁷ Kako navodi tužilaštvo, Žalbeno vijeće se pozvalo na zavedeni izvještaj MUP-a od 20 stranica u sljedećim dijelovima Drugostepene presude: par. 253, 320, 352, 400, 418 i fusnotama 656, 659, 701, 705, 722, 772, 803-805. *Vidi* Zahtjev, fusnota 94.

¹⁰⁸ Zahtjev, par. 84, 88-89.

¹⁰⁹ *Id.*, par. 101.

¹¹⁰ *Ibid.*

¹¹¹ Odgovor, par. 108, 111.

¹¹² *Id.*, par. 108.

¹¹³ *Id.*, par. 107-108.

Prijevod

prihvatila tvrdnju da su u zavedeni izvještaj MUP-a na 20 stranica po svemu sudeći ugrađene informacije iz razgovora s Antom Nobilom. Pored toga, tokom pretresa pred Žalbenim vijećem u novembru 2002., tužilaštvo je u vezi s prihvatanjem dodatnih dokaza ustvrdilo da se određeni dio zavedenog izvještaja MUP-a na 20 stranica koji se tiče tajnog sastanka održanog u kući Darija Kordića u noći 15. aprila 1993. temelji isključivo na razgovoru s Antom Nobilom.¹¹⁴

59. Tužilaštvo u svojoj replici tvrdi da, suprotno tvrdnjama odbrane, njegov argument "nije da je izvještaj MUP-a samo neuvjerljiv ili nepouzdan, nego i *da postoji nova činjenica*: (zavedeni) izvještaj na koji se Žalbeno vijeće oslonilo je izmanipuliran".¹¹⁵ Tužilaštvo tvrdi da je ova nova činjenica dalje potkrijepljena [REDIGOVANO] pokazuje da je hrvatska Vlada, u odgovoru na zahtjev odbrane koji joj je upućen u septembru 2000. i kojim se od hrvatske Vlade traži da dostavi autentičnu i potpunu kopiju najnovijeg izvještaja o Ahmićima, dostavila zavedeni izvještaj MUP-a na 20 stranica. Međutim, radi se o izmijenjenoj verziji navodnog originalnog izvještaja MUP-a na 40 stranica [REDIGOVANO].¹¹⁶ Uslijed toga,

[i]z ovog "prilagođenog" izvještaja uklonjene su određene informacije (npr. to da je njihov izvor Anto Nobilo) i na nekim mjestima zamijenjene drugim informacijama. Posljedica toga je da su neki veoma značajni pasusi (posebno u vezi sa sastankom u Kordićevoj kući) izgledali kao da su zasnovani na sintezi "stvarnih" dokaza ("dostupne informacije"), dok se u originalnom izvještaju pošteno navodi Nobilo kao izvor informacija.¹¹⁷

60. Žalbeno vijeće smatra da je, kako napominje odbrana i što takođe izjavljuje tužilaštvo,¹¹⁸ pitanje da li je Anto Nobilo bio izvor nekih dijelova zavedenog izvještaja MUP-a na 20 stranica i u kojoj mjeri, pokretano više puta u žalbenom postupku. U svom odgovoru kojim se protivi Drugom zahtjevu odbrane na osnovu pravila 115 za prihvatanje zavedenog izvještaja MUP-a na 20 stranica,¹¹⁹ tužilaštvo je izričito izjavilo sljedeće: "tužilaštvo ima konkretan dokaz da se ovaj izvještaj velikim dijelom temelji na policijskom razgovoru koji su sa braniocem, g. Antom Nobilom, obavili službenici policije države Hrvatske [...] 6. juna

¹¹⁴ *Id.*, par. 109. *vidi takođe* Zahtjev, fusnota 113.

¹¹⁵ Replika, par. 88 (naglasak u originalu).

¹¹⁶ *Id.*, par. 89-91.

¹¹⁷ *Id.*, par. 92.

¹¹⁸ Zahtjev, par. 86, 87.

¹¹⁹ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-94-14-A, Redigovana verzija Drugog zahtjeva žalioaca za prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku na osnovu pravila 115, 7. mart 2002.

Prijevod

2000.",¹²⁰ da "izvještaj u velikoj mjeri čine stavovi jednog od žaliočevih branilaca u vezi s događajima u Ahmićima",¹²¹ i da "predmetnom izvještaju nije 'razumno moguće povjerovati ni pouzdati se u njega'".¹²² Tužilaštvo dalje ističe da su autori predmetnog izvještaja naglasili da je on privremenog i radnog karaktera, da njegov sadržaj nije ni potpun niti je detaljno verifikovan i da se čine napori da se on verifikuje i učini preciznijim.¹²³ U svojoj replici na Odgovor tužilaštva na Blaškićev Drugi zahtjev na osnovu pravila 115, odbrana, iako prihvata tvrdnju da su u zavedeni izvještaj MUP-a na 20 stranica po svemu sudeći ugrađene informacije iz zabilješki istražitelja koji su razgovarali s Blaškićevim braniocem i koji sadrži određene greške, tvrdi da je on dovoljno vjerodostojan da ispunjava kriterije prihvatljivosti dokaza u žalbenom postupku.¹²⁴ Prilikom izvođenja svojih dokaza u postupku pobijanja, tužilaštvo je ponovilo iste argumente koje je iznijelo u Odgovoru na Drugi zahtjev na osnovu pravila 115. Ono je iznijelo usporedbu između zavedenog izvještaja MUP-a na 20 stranica i razgovora s Antom Nobilom koji su 6. juna 2000. obavili službenici Ministarstva unutrašnjih poslova Hrvatske ustvrdivši da ona pokazuje da su čitavi dijelovi izvještaja MUP-a gotovo doslovno preizeti iz Nobilove izjave i da je bilo određenih neregularnosti.¹²⁵ Konačno, tokom rasprave pred Žalbenim vijećem, tužilaštvo je ponovno izjavilo sljedeće:

Prije svega, žalilac se u Drugom zahtjevu na osnovu pravila 115 oslanja na prvi dokazni predmet, odnosno na izvještaj Ministarstva unutrašnjih poslova, koji se naziva izvještajem MUP-a. On je poslužio kao oslonac na više mjesta u pismenim podnescima a žalilac se i juče pozivao na njega jer se u tom dokumentu opisuje sastanak koji je u noći 15.-og održan u kući Darija Kordića. [...] Postoji samo još jedna stvar na koju bih vam skrenuo pažnju, koja je u svakom slučaju obuhvaćena podnescima, ali kada se ovaj istražni izvještaj razmatra nakon više godina, valja zapaziti da se on djelimično zasniva na informacijama koje je istražiteljima Ministarstva unutrašnjih poslova dao Blaškićev branilac. [...] A u replici koju je žalilac dostavio u prilog svom Drugom zahtjevu za prihvatanje dodatnih dokaza, na stranici 13897 u evidenciji Sekretarijata, priznaje se da izvještaj MUP-a po svemu sudeći sadrži informacije koje potiču iz razgovora istražitelja sa g. Nobilom. S tim u vezi, ako se ne iznesu dokazi na kojima se on zasniva, *dokazna vrijednost ovog izvještaja je mala.*¹²⁶

¹²⁰ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-94-14-A, Javna redigovana verzija "Odgovora tužilaštva na Drugi zahtjev žalioca za prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku na osnovu pravila 115, 7. mart 2002. (dalje u tekstu: Odgovor tužilaštva na Drugi zahtjev na osnovu pravila 115), par. 45.

¹²¹ *Id.*, par. 46.

¹²² *Id.*, par. 49. *Vidi takođe* par. 48, 50-52.

¹²³ *Id.*, par. 50.

¹²⁴ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-94-14-A, Redigovana verzija žaliočeve replike u prilog Drugom zahtjevu za prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku na osnovu pravila 115, 7. mart 2002., str. 7.

¹²⁵ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-94-14-A, Javna redigovana verzija Dokaza i argumenata tužilaštva u postupku pobijanja dodatnih dokaza prihvaćenih u žalbenom postupku (datirano 6. januara 2003.), 24. januar 2003., par. 3.25.

¹²⁶ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-94-14-A, Javni transkript pretresa 17. decembra 2003., 17. decembar 2003., AT. 749 (naglasak dodat).

Prijevod

61. Žalbeno vijeće konstatuje da je jasno kako je pitanje da li je zavedenom izvještaju MUP-a na 20 stranica moguće povjerovati ili pouzdati se u njega u svjetlu, *inter alia*, navodne činjenice da je Anto Nobilo bio izvor određenih dijelova tog izvještaja, bilo predmet rasprave u žalbenom postupku. Premda o tvrdnji tužilaštva u vezi s petom navodnom novom činjenicom prema kojoj zavedeni izvještaj MUP-a na 20 stranica navodno predstavlja sažetak originalnog izvještaja MUP-a na 40 stranica, koji je navodno izmijenjen kako bi se prikrilo da je izvor predmetnih informacija bio Anto Nobilo nije raspravljano u žalbenom postupku, radi se samo o dodatnom dokazu u vezi s jednom ranije raspravljenom činjenicom – vjerodostojnosti i pouzdanosti zavedenog izvještaja MUP-a na 20 stranica. Iz tog razloga, zahtjev tužilaštva za prihvatanje pete navodne činjenice se mora odbaciti.
62. U ovom konkretnom slučaju, čak i kada bi Žalbeno vijeće utvrdilo da je peta navodno nova činjenica koju predlaže tužilaštvo zaista nova, i pod pretpostavkom da su svi drugi kriteriji za preispitivanje na osnovu pravila 119 i 120 ispunjeni, Žalbeno vijeće smatra da tužilaštvo nije pokazalo da bi ova navodna nova činjenica, da je dokazana, mogla imati uticaj na konačne zaključke do kojih se došlo u Drugostepenoj presudi. U opštem smislu, Žalbeno vijeće podsjeća da je tokom drugostepenog postupka, Vijeće prihvatilo veliku količinu dodatnih dokaza i te nove dokaze razmotrilo, kako to nalaže praksa Međunarodnog suda, u kontekstu dokaza izvedenih na suđenju Blaškiću, a ne izolovano. Iako se u Drugostepenoj presudi navode konkretni dokazi koji potkrepljuju zaključke Žalbenog vijeća, navedeni dokazi predstavljaju samo primjere iz značajnog korpusa dodatnih dokaza, koje je Žalbeno vijeće u potpunosti razmotrilo prilikom donošenja zaključaka, i koji su količinski isuviše obimni da bi u cijelosti bili navedeni u Drugostepenoj presudi.
63. Tužilaštvo prvo tvrdi da se Žalbeno vijeće prilikom donošenja zaključka da Blaškić nije odgovoran po članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda za planiranje i naređivanje zločina u Ahmićima "gotovo isključivo" oslonilo na zavedeni izvještaj MUP-a na 20 stranica.¹²⁷ Kako navodi tužilaštvo, paragraf 342 Drugostepene presude pokazuje da se Žalbeno vijeće oslonilo na tri dokazna predmeta da bi potkrijepilo svoj zaključak da Blaškić nije bio umiješan u incident u Ahmićima, to jest na dokazne predmete br. 1 i 13 uz Prvi zahtjev na osnovu pravila

Prijevod

115, zajedno sa zavedenim izvještajem MUP-a. Međutim, tužilaštvo dalje tvrdi da je ekskulpatorna vrijednost dokaznih predmeta 1 i 13 minimalna¹²⁸ i da je zavedeni izvještaj MUP-a direktno relevantan za umiješanost Blaškića u napad na Ahmiće.¹²⁹ Tužilaštvo tvrdi da, je, kako se vidi iz fusnote 705 Drugostepene presude, Žalbeno vijeće koristilo zavedeni izvještaj MUP-a prilikom utvrđivanja da su zločine naredili drugi, odnosno grupa osoba u Kordićevoj kući i da, bez predmetnog izvještaja, ne preostaje nikakav osnov za ovu tvrdnju pošto dva druga dokumenta koja Žalbeno vijeće navodi kao potkrepu za tu tvrdnju nemaju samostalnu dokaznu vrijednost.¹³⁰ Shodno tome, tužilaštvo tvrdi da bi brisanje ovog dijela zaključaka, koje bi bilo potrebno ako bi se zavedeni izvještaj MUP-a na 20 stranica isključio, moglo rezultirati drugačijom ocjenom ukupnosti dokaza u vezi s Blaškićevom individualnom odgovornošću i tako moglo predstavljati odlučujući faktor kod donošenja konačne odluke.¹³¹

64. Žalbeno vijeće se s tim ne slaže. U vezi s paragrafom 342 Drugostepene presude, Žalbeno vijeće podsjeća da je u ovom dijelu presude Blaškiću, Vijeće ukinulo osuđujuću presudu Pretresnog vijeća u dijelu u kom je utvrđena njegova individualna odgovornost na osnovu člana 7(1) Statuta za zločine nad civilnim stanovništvom bosanskih Muslimana koji su uslijedili kao posljedica njegovog naređenja za ofanzivni napad na Ahmiće 16. aprila 1993. prvenstveno na osnovu četiri zaključka. Radi se o sljedećim zaključcima: (1) da je Blaškićevo naređenje D269 bilo zakonito naređenje defanzivnog karaktera, komanda da se spriječi napad, a nema nikakvih dokaza koji bi pokazivali da su zločini nad civilima, bosanskim Muslimanima počinjeni kao odgovor na njega; (2) da zaključak Pretresnog vijeća da se zločini počinjeni u Ahmićima takođe mogu pripisati regularnim jedinicama HVO-a kao što su Viteška brigada i "Domobrani" nije održiv u svjetlu sudskog spisa i dokaza prihvaćenih u žalbenom postupku; (3) da su druge osobe, a ne Blaškić, planirale i naredile počinjenje zločina i da su zločine

¹²⁷ Zahtjev, par. 104-105.

¹²⁸ Kako navodi tužilaštvo, dokazni predmet br. 13 čini jedna rukom pisana stranica s nečitim potpisom i sugerira da su zločini u Ahmićima počinjeni kao osveta za smrt tri pripadnika jedinice "Džokeri". Tužilaštvo napominje da je to u suprotnosti s tezom odbrane da je jedna grupa, u kojoj nije bio Blaškić, planirala zločine što je u suprotnosti i sa Blaškićevim iskazom da je napad morao biti planiran. Dokazni predmet br. 1 govori samo o izvršenju zločina, ali ne kaže ništa o tome da li ih je Blaškić naredio ili planirao. *Vidi* Zahtjev, par. 107-108.

¹²⁹ Zahtjev, par. 106-109.

¹³⁰ Replika, par. 102.

¹³¹ *Id.*, par. 103.

Prijevod

počinili 4. bojna vojne policije i "Džokeri"; i (4) da, prilikom izvršenja naređenja D269, Blaškić nije bio svjestan znatne vjerovatnoće da će zločini biti počinjeni.¹³²

65. Iako se nesumnjivo radi o značajnom dokaznom predmetu za gorenavedeni treći činjenični zaključak, Žalbeno vijeće se nije isključivo oslonilo na zavedeni izvještaj MUP-a na 20 stranica kako to tvrdi tužilaštvo. Dokazni predmet br. 13 uz Prvi zahtjev na osnovu pravila 115, koji se citira u fusnoti 705 Drugostepene presude, čini izvještaj Sigurnosno izvještajne službe HVO-a (dalje u tekstu: SIS) od 8. juna 1993. koji se zasniva na razgovoru s ranjenicima u bolnici u Splitu koji su za masakr u Ahmićima okrivili Ljubičića i "Džokere" i naveli da je neki Zoran Krišto minirao džamiju.¹³³ Dokazni predmet br. 1 uz Prvi zahtjev na osnovu pravila 115, koji se pominje u paragrafu 342 Drugostepene presude, čini istražni izvještaj SIS-a od 26. novembra 1993., koji je Žalbeno vijeće navelo kao dokaz da su napad na Ahmiće izvršili "Džokeri" pod komandom Vlade Čosića i Paška Ljubičića kao i jedan pridodata grupa kriminalaca.¹³⁴ Čak i da je treći činjenični zaključak u vezi s drugim osobama odgovornim za napad na Ahmiće 16. aprila 1993. bio ukinut na osnovu izuzimanja zavedenog izvještaja MUP-a na 20 stranica, Žalbeno vijeće konstatuje da to ne bi rezultiralo drugačijom ocjenom ukupnosti dokaza u vezi s Blaškićevom individualnom odgovornošću. Ostaje na snazi zaključak Žalbenog vijeća da su relevantni dokazi sa suđenja i dodatni dokazi prihvaćeni u žalbenom postupku nedovoljni da dokažu van razumne sumnje da je Blaškić lično odgovoran za zločine počinjene 16. aprila 1993. zbog toga što ih je naredio, imajući u vidu, između ostalog, prvi, drugi i četvrti gorenavedeni činjenični zaključak Žalbenog vijeća.

66. Drugo, tužilaštvo tvrdi da se Žalbeno vijeće prilikom donošenja zaključka da je Blaškić preduzeo mjere kažnjavanja za zločine počinjene u Ahmićima 16. aprila 1993. prvenstveno oslonilo na zavedeni izvještaj MUP-a na 20 stranica. Tužilaštvo tvrdi da u paragrafu 418 Drugostepene presude Žalbeno vijeće navodi zavedeni izvještaj MUP-a kao jedini dokaz za svoj zaključak da je Blaškić, kao komandant, pokušao pokrenuti istragu o zločinima u Ahmićima kada je za njih saznao, ali da mu je podnesen izvještaj u kojem nema pomena o

¹³² Vidi u opštem smislu Drugostepenu presudu, par. 324-348.

¹³³ Tužilac protiv Blaškića, predmet br. IT-95-14-A, Žalbeni podnesak kojim se potkrepljuje Zahtjev za prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku na osnovu pravila 115 u skladu s Odlukom Žalbenog vijeća od 26. septembra 2000. (dalje u tekstu: Prvi zahtjev na osnovu pravila 115), 19. januar 2001., str. 23.

¹³⁴ Drugostepena presuda, fusnota 706.

Prijevod

zločinima.¹³⁵ Tužilaštvo napominje da je, uslijed toga, Žalbena vijeće zaključilo da Blaškić nije imao efektivnu kontrolu nad vojnim jedinicama odgovornim za počinjenje zločina u Ahmićima, u smislu stvarne mogućnosti da spriječi ili kazni kažnjivo ponašanje, i poništilo je zaključak Pretresnog vijeća da je on odgovoran na osnovu člana 7(3) Statuta.¹³⁶ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da činjenica da se Žalbena vijeće prilikom donošenja zaključka da Blaškić ne snosi komandnu odgovornost oslonilo i na Izvještaj HIS-a nije od pomoći budući da ovaj izvještaj ne upućuje na zaključak da je Blaškić preduzeo ikakve mjere u cilju kažnjavanja počilaca nego samo na to da su druge osobe, a ne Blaškić, odgovorne za Ahmiće.¹³⁷ Dakle, ako se zavedeni izvještaj MUP-a izuzme iz spisa, ne preostaje nikakav osnov za izmjenu zaključka Pretresnog vijeća da Blaškić nije preduzeo razumne mjere da kazni počinioc zločina u Ahmićima.¹³⁸

67. Još jednom, Žalbena vijeće se s tim ne slaže. Osnov za zaključak u Drugostepenoj presudi da je Blaškić kao komandant preduzeo razumne mjere u cilju kažnjavanja nije bio samo zavedeni Izvještaj MUP-a na 20 stranica. Žalbena vijeće je, između ostalog, razmotrilo dokaze predočene na suđenju i u žalbenom postupku u vezi s njegovim zahtjevima za pokretanje istrage o zločinima u Ahmićima kada je za njih saznao, uključujući one koji potiču od međunarodnih organizacija kao što su PMEZ i UNPROFOR.¹³⁹ kao i sa zavedenim izvještajem MUP-a iz paragrafa 418 Drugostepene presude.¹⁴⁰ Iako se u Drugostepenoj presudi zavedeni izvještaj MUP-a izričito navodi kao dokaz da je Blaškić zatražio od Sliškovića, načelnika SIS-a, da provede istragu u vezi s događajima koji su se desili, da je traženo provođenje istrage na kraju preuzeo SIS Mostar i da je ona opstruirana, te da rezultati istrage nikada nisu saopšteni Blaškiću pa je tako on bio spriječen da kazni počinioc, Žalbena vijeće se za potkrepu tog zaključka takođe oslonilo na dokazni predmet br. 1 iz Prvog zahtjeva na osnovu pravila 115.¹⁴¹ Kako je ranije napomenuto, dokazni predmet br. 1 čini istražni izvještaj SIS-a od 26. novembra 1996., koji je Pretresno vijeće uzelo u obzir kao dokazni

¹³⁵ Zahtjev, par. 98; Replika, par. 106-107.

¹³⁶ Zahtjev, par. 98; Replika, par. 105-107; *vidi takođe* Drugostepenu presudu, par. 421.

¹³⁷ Replika, fusnota 136; *vidi takođe* Drugostepenu presudu, par. 419.

¹³⁸ Replika, par. 107.

¹³⁹ Drugostepena presuda, par. 415.

¹⁴⁰ *Id.*, par. 412-420 i fusnota 830.

¹⁴¹ *Vidi* Drugostepenu presudu, fusnota 831.

Prijevod

predmet koji ima najviše izgleda da dokaže Blaškićevu nevinost.¹⁴² Kada je Žalbeno vijeće ocjenjivalo prihvatljivost ovog dokaznog predmeta kao dodatnog dokaza, ono je zaključilo da taj dokazni predmet potkrepljuje Blaškićev iskaz u vezi s njegovim ponovljenim zahtjevima SIS-u da provede istragu, da je tu istragu preuzeo SIS Mostar, da on nije bio obaviješten o rezultatima istrage i da imena počinitelaca nisu saopštena, te je, shodno tome, prihvatilo taj dokaz i oslonilo se na njega.¹⁴³

b. Zaključak

68. U svjetlu gorenavedenog, Žalbeno vijeće konstatuje da navodna peta nova činjenica koju je predložilo tužilaštvo ne predstavlja "novu činjenicu" u smislu pravila 119 i 120 Pravilnika i, čak i da to jeste nova činjenica, tužilaštvo nije pokazalo da je ona mogla uticati na zaključak u Drugostepenoj presudi da dokazi predočeni na suđenju i u drugostepenom postupku ne potkrepljuju zaključak van razume sumnje da je Blaškić snosio bilo individualnu bilo komandnu odgovornost za zločine počinjene u Ahmićima 16. aprila 1993.

4. Po naređenju Blaškića, "Vitezovi" su i dalje bili umiješani u napad na Grbavicu u septembru 1993.

69. U prilog svojoj šestoj i posljednjoj navodno novoj činjenici, tužilaštvo predlaže dva dokumenta kao nove dokazne informacije koje pokazuju da su, po Blaškićevom naređenju od 6. septembra 1993., "Vitezovi" učestvovali u napadu na Grbavicu 7. septembra 1996. Prvi je Ratni izvještaj br. 59, od 6. septembra 1993., iz komande OZSB koji je potpisao Blaškić.¹⁴⁴ Tužilaštvo tvrdi da je on, pored drugih samostalnih jedinica, bio upućen i "Vitezovima", i predstavlja naređenje glavnim snagama za pokretanje ofanzivnih dejstava na pravcu Kremenik-Đekića Kuće-Grbavica, pri čemu bi pomoćne snage pokrenule napad na pravcu Mali Mošunj-Bosna GP-Grbavica, u cilju zauzimanja naselja na južnim padinama Grbavice i uspostavljanja nove odbrambene linije. Tužilaštvo izjavljuje da su "Vitezovi" bili dio glavnih udarnih snaga kojima je naređeno da napadnu sa "svog prvobitnog položaja duž linije između kote 458 i stare željezničke pruge, na pravcu Kremenik-Đekića Kuće-Grbavica, sa zadatkom

¹⁴² *Vidi* Prvostepenu presudu, par. 493.

¹⁴³ *Vidi* Prvi zahtjev na osnovu pravila 115, str. 16-18 i Odluku od 31. oktobra 2003., str. 3-4.

¹⁴⁴ *Vidi* Zahtjev, Dodatak 9, dokazni predmet BR 9.

Prijevod

da zauzmu naselja Varupa i Đekića Kuće i nastave napad do kote 523, vrha brda Grabovica sjeveroistočno od naselja Grbavica".¹⁴⁵

70. Drugi dokument, datiran 9. septembra 1993., potiče od HVO-a, potpisali su ga Dario Kordić i Ignac Koštroman, a adresiran je na Blaškića, "Vitezove" i druge jedinice koje su učestvovala u operaciji Grbavica. Njime se one javno pohvaljuju za svoj uspjeh.¹⁴⁶

71. Tužilaštvo tvrdi da, ukupno uzevši, ova dva dokumenta zajedno s dokazima izvedenim na suđenju pokazuju da su, suprotno zaključcima Žalbenog vijeća u Drugostepenoj presudi, "Vitezovi" u stvari bili aktivni na područjima na kojima su tokom napada na Grbavicu počinjeni zločini.¹⁴⁷ Pretresno vijeće je zaključilo da su tokom pomenutog napada počinjena djela razaranja koje nije opravdano vojnom nuždom i sistematskog pljačkanja, a ovi zaključci nisu osporeni u žalbi. Međutim, Žalbeno vijeće je zaključilo da dokazi izvedeni na suđenju nisu pokazali da je on naredio ovaj napad sa sviješću o znatnoj vjerovatnoći da će nevedeni zločini biti počinjeni. Žalbeno vijeće je u prilog ovom zaključku izričito napomenulo da "Vitezovi", za koje se znalo da ih je teško kontrolisati, nisu učestvovali u napadu.¹⁴⁸ Kako navodi tužilaštvo, "[o]vaj nalaz Žalbenog vijeća navodi na zaključak da bi, da su "Vitezovi" učestvovali u napadu, odluka bila drugačija budući da je Blaškić znao da je ovu jedinicu teško držati pod kontrolom a postojala je znatna vjerovatnoća da će tokom ovog napada biti počinjeni zločini".¹⁴⁹

a. Da li je navedena činjenica "nova"

72. Tužilaštvo tvrdi da je njegova šesta navodna činjenica "izrazito nova" pošto je Žalbeno vijeće napomenulo da "Vitezovi" nisu učestvovali u napadu na Grbavicu što ukazuje na to da činjenica da su "Vitezovi" u stvari učestvovali u napadu po Blaškićevom direktnom naređenju nije bila predmet rasprave u prvobitnom postupku.¹⁵⁰

73. Odbrana u odgovoru tvrdi da navodna umiješanost "Vitezova" u napad na Grbavicu nije "nova činjenica" zbog toga što je, iako Pretresno vijeće svoju odluku u vezi s Blaškićevom

¹⁴⁵ *Id.*, par. 119; *vidi takođe* par. 117-118.

¹⁴⁶ Zahtjev, Dodatak 10, dokazni predmet BR 10.

¹⁴⁷ *Id.*, par. 126, 130.

¹⁴⁸ *Id.*, par. 128.

¹⁴⁹ *Ibid.*

Prijevod

odgovornošću za napad nije zasnovalo ni na kakvoj umiješanosti "Vitezova", na suđenju predloženo značajno svjedočenje o toj jedinici i njenoj ulozi u napadu. Štaviše, i sam Blaškić je posvjedočio da je jedan dio ove jedinice, koji su činili vojnici koje je bilo moguće kontrolisati, bio umiješan.¹⁵¹

74. Tužilaštvo u replici odgovara da je u žalbenom postupku došlo do zabune u vezi s umiješanošću "Vitezova" u napad na Grbavicu zbog toga što Pretresno vijeće, prilikom pominjanja jedinica koje su učestvovala u napadu, nije pomenulo "Vitezove". Pored toga, odbrana je na žalbenom pretresu izjavila da "Vitezovi" nisu učestvovali u napadu na Grbavicu. Na toj osnovi, Žalbeno vijeće je zaključilo da "Vitezovi" nisu učestvovali u napadu.¹⁵²

75. Žalbeno vijeće konstatuje da je jasno da je navodna nova činjenica u vezi s umiješanošću "Vitezova" u napad na Grbavicu bila predmet rasprave u prvobitnom postupku pored pitanja njihove neumiješanosti. Pretresno vijeće je saslušalo iskaz Blaškića da su dijelovi određenih jedinica, a naročito jedinice "Vitezovi", bili pod njegovom kontrolom sa konkretnim ciljem da pomognu u napadu na Grbavicu.¹⁵³ Nakon što je razmotrilo sve dokaze, Pretresno vijeće je u Prvostepenoj presudi konstatovalo sljedeće: "Operaciju [Grbavica] su vodili ljudi iz HVO-a koje je izabrao Blaškić i koji su bili u njegovoj nadležnosti. U tom napadu su, između ostalih, učestvovali i pripadnici jedinice "Džokeri", pripadnici brigade Nikola Šubić Zrinski, pripadnici jedinice Tvrtko II i pripadnici vojne policije".¹⁵⁴ Žalbeno vijeće je u žalbenom postupku saslušalo iskaz da jedinica "Vitezovi" nije učestvovala u napadu na Grbavicu¹⁵⁵ i, osvrćući se na spisak jedinica koje su u tome učestvovala naveden u Prvostepenoj presudi, napomenulo da "Vitezovi" nisu učestvovali u napadu.¹⁵⁶ Stoga, nove dokazne informacije koje su ponuđene kako bi se potkrijepila šesta navodna nova činjenica koju predlaže tužilaštvo predstavljaju samo dodatne dokaze za činjenicu koja je već razmatrana ili je bila predmet rasprave u prvobitnom postupku.

¹⁵⁰ *Id.*, par. 113-114, 126.

¹⁵¹ Odgovor, par. 126 i dokazni predmeti 19 i 20, koji su kopije transkripata Blaškićevog iskaza na suđenju.

¹⁵² Replika, par. 108.

¹⁵³ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-T, T. 60, 25. mart 1999.; T. 104-105, 25. maj 1999.

¹⁵⁴ Prvostepena presuda, par. 554.

¹⁵⁵ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, AT. 636, 16. decembar 2003.

¹⁵⁶ Drugostepena presuda, par. 480.

Prijevod

b. Zaključak

76. Na osnovu gorenavedenog, Žalbeno vijeće konstatuje da šesta navodna nova činjenica koju predlaže tužilaštvo ne predstavlja novu činjenicu u smislu pravila 119 i 120 Pravilnika, te da, stoga, preispitivanje Drugostepene presude nije opravdano po toj osnovi.

III. ZAHTJEV ZA PONOVRNO RAZMATRANJE

77. Kao posljednje pitanje, i alternativno u odnosu na zahtjev za ponovno razmatranje zaključka Žalbenog vijeća u Drugostepenoj presudi da Blaškić nije odgovoran za naređivanje zločina počinjenih u Ahmićima 16. aprila 1993. a na osnovu navodnih novih činjenica, tužilaštvo podnosi zahtjev za ponovno razmatranje te odluke. Tužilaštvo tvrdi da, u skladu s praksom Međunarodnog suda, Žalbeno vijeće ima inherentnu ovlast da preispita svoju raniju presudu u odgovarajućim slučajevima kako bi se spriječila nepravda.¹⁵⁷

78. Tužilaštvo tvrdi da je ponovno razmatranje u ovom slučaju opravdano zbog toga što je Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić* donesena ne uzimajući u obzir iskaz svjedoka AT, koji je Žalbeno vijeće odbacilo kada mu ga je tužilaštvo predložilo kao materijal u postupku pobijanja. Međutim, u kasnije donesenoj Drugostepenoj presudi u predmetu *Kordić i Čerkez*,¹⁵⁸ zaključak Pretresnog vijeća koje je postupalo u tom predmetu o prihvatljivosti iskaza svjedoka AT i određeni zaključci zasnovani na tom iskazu su potvrđeni. Tužilaštvo tvrdi da Drugostepena presuda u predmetu *Kordić i Čerkez* pokazuje da je Žalbeno vijeće u predmetu *Blaškić* načinilo očitu grešku u rezonovanju kada je odbacilo iskaz svjedoka AT i da je iz toga proizašla nepravda zbog toga što "Žalbeno vijeće nije na odgovarajući način bilo upoznato sa stvarnom prirodom Blaškićevog kažnjivog učestvovanja u Ahmićima, uprkos nedvosmislenim dokazima koje je iznijelo tužilaštvo".¹⁵⁹

79. Žalbeno vijeće podsjeća na nedavno zauzet stav da "ubjedljivi razlozi u interesu pravde" nalažu odstupanje od mišljenja većine sudija u Presudi po kazni u predmetu *Čelebići*,¹⁶⁰ prema kom Žalbeno vijeće ima inherentnu ovlast da ponovno razmotri svoju

¹⁵⁷ Zahtjev, par. 145, 146.

¹⁵⁸ *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Presuda, 17. decembar 2004.

¹⁵⁹ Zahtjev, par. 146.

¹⁶⁰ *Tužilac protiv Zdravka Mucića, Hazima Delića i Esada Landže*, predmet br. IT-96-21-Abis, Presuda po žalbi na kaznu, 8. april 2003.

Prijevod

pravosnažnu presudu.¹⁶¹ U predmetu *Žigić*, Žalbno vijeće je zaključilo da ponovno razmatranje pravosnažne presude ne bi bilo u skladu sa Statutom Međunarodnog suda, koji predviđa pravo na žalbu i pravo na preispitivanje, ali ne i pravo na drugu žalbu putem ponovnog razmatranja. Pored toga, obrazloženo je da dopuštanje mogućnosti da se zaključci na kojima se zasniva neka osuđujuća presuda, a koji su potvrđeni po žalbi, osporavaju "na osnovu pukog iznošenja tvrdnji o činjeničnim ili pravnim greškama ne bi bilo u interesu pravde ni za žrtve zločina ni za osuđene osobe pošto i jedni i drugi imaju pravo na sigurnost i konačnost sudskih presuda".¹⁶² Na kraju, Žalbno vijeće je konstatovalo da postojeće procedure za žalbu i preispitivanje na osnovu Statuta pružaju dovoljne garancije redovnog sudskog postupka stranama u postupku u nekom predmetu pred Međunarodnim sudom.¹⁶³

80. Na osnovu ovog presedana i razloga koji se u njemu navode, Žalbno vijeće konstatuje da nema inherentne ovlasti za ponovno razmatranje Drugostepene presude.

IV. DISPOZITIV

81. Na osnovu gorenavedenog, Žalbno vijeće u cijelosti **ODBIJA** Zahtjev tužilaštva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija Fausto Pocar,
predsjedavajući sudija

Dana 22. novembra 2006.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

¹⁶¹ *Tužilac protiv Zorana Žigića zvanog Žiga*, predmet br. IT-98-30/1-A, Odluka po 'Zahtjevu za preispitivanje Presude Žalbenog vijeća u predmetu br. IT-98-30/1-A od 28. februara 2005.', koji je podnio Zoran Žigić, 26. juni 2006., par. 9.

¹⁶² *Ibid.*

¹⁶³ *Ibid.*